

Гарчиг		
1	Эрүүл мэндийн зарим үзүүлэлтийг улсын дүнтэй харьцуулсан үзүүлэлт	2
2	Үйлчлэх хүрээний хүн ам зүйн байдал	3
3	Газар нутаг, хүн ам зүйн зарим бүтэц	4--5
4	Эх хүүхдийн эрүүл мэнд	6--7
5	Эх хүүхдийн эндэгдэл	8--10
6	Нас баралтын мэдээлэл	10
7	Жирэмсний хяналт	11
8	Үр хөндөлт	12
9	Жирэмслэлтээс сэргийлэх аргын хэрэглээ	12
10	Эхчүүдийн амрах байрны ашиглалт	13
11	Амбулаторийн тусламж үйлчилгээ	14
12	Хүн амын өвчлөл нас баралтын шалтгаан	15
13	Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг	16
14	Эмнэлгийн орны ашиглалт	17
15	Халдварт өвчин	18-19
16	Түргэн тусламжийн үйлчилгээ	20
17	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрүүл мэнд	19-20
18	Ахмад настны эрүүл мэнд	21
19	Өрх, хүн амын эрүүл мэнд	22
20	Эм зүйн тусламж үйлчилгээ	23
21	Хүний нөөцийн мэдээлэл	24
22	БОЭТөвийн шатлалын тусламж үйлчилгээ	25
23	Эрүүл мэндийн санхүүжилт	26-28
24	Түргэн тусламжийн автомашины ашиглалт	29

Эрүүл мэндийн зарим үзүүлэлтийг улсын дүнтэй харьцуулвал

/2014.2015 оны жилийн эцсийн байдлаар/

Үзүүлэлт		Өмнөговь аймаг			Улсын дүн		
		2014 он	2015 он	Өсөлт бууралт	2014 он	2015 он	Өсөлт бууралт
Нийт үзлэг	Тоо	300413	306516	6103	16576395		
Нэг иргэнд жилд үзүүлсэн тусламж	удаа	5	4.9	-0.1	5.7		
Уртдчилан сэргийлэх үзлэг	Нийт үзлэгт эзлэх хувь	36.6	37.8	1.2	29.9	29.4	-0.5
Бүртгэгдсэн өвчлөл	тоо	39265	45883	6618	1491878	1502048	10170
	10000 хүн амд	70.07	74.55	4.48	5146.1		
Эхийн эндэгдэл	Тоо	1	1	0	25	21	-4
	100000 амьд төрөлтөд	69.4	66.4	-3	30.6	26	-4.6
Нялхсын эндэгдэл	Тоо	29	25	-4	1251	1234	-17
	1000 амьд төрөлтөд	20.1	16.6	-3.5	15.3	15.3	0
Эрт нярайн эндэгдэл	Тоо	15	12	-3	665	627	-38
	Нялхсын эндэгдэлд эзлэх хувь	51.7	48	-3.7	81.4	76.4	-5
1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	Тоо	9	5	-4	254	242	-12
	1000 амьд төрөлтөд	6.3	3.3	-3	3.1	2.9	-0.2
Халдварт өвчний гаралт	Тоо	555	992	437	33516	59400	25884
	10000 хүн амд	93	161.2	68.2	114.4	200.5	86.1
Сүрьеэ	10000 хүн амд	3.6	4.8	1.2	14.2	14.4	0.2
Гепатит	10000 хүн амд	4.3	4.1	-0.2	3.9	3	-0.9
Нийт төрөлт	Тоо	1439	1509	70	81228	80434	-794
	10000 хүн амд	24.1	24.5	0.4	28	27.1	-0.9
Нас баралт	Тоо	315	327	12	16495	16374	-121
	эмнэлэгт	81	69	-12	4318	4414	96
	Хоног болоогүй Хорт хавдрын эзлэх хувь	27	23	-4	1092	999	-93
	Осол гэмтлийн эзлэх хувь	21.9	22.3	0.4	22.1	23.9	1.8
		16.1	18	1.9	17.4	15.7	-1.7
Хэвтэж эмчлүүлсэн хүн	Тоо	11906	12189	283	772223	784881	12658
	Ор хоног	78367	81842	3475	5843728	5776348	-67380
	Дундаж ор хоног	6.5	6.7	0.2	7.8	7.4	-0.4
Жирэмсний эрт хяналт	хувь	86.8	84.3	-2.5	86.2	84.2	-2

Санхүүгийн үзүүлэлт	2014 он	2015 он	өөрчлөлт
Хөрөнгө оруулалт	16,438,234.9	2,373,737.6	7.1 дахин буурсан
Улсын төсвийн санхүүжилт	7,805,916.0	9,691,908.5	+24.1%

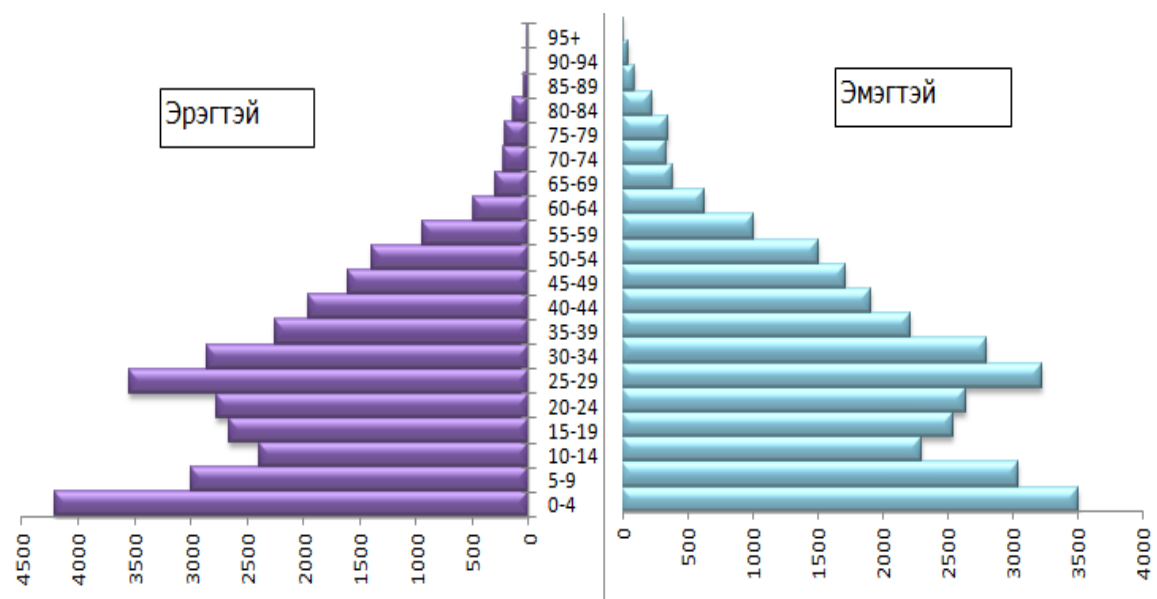
ҮЙЛЧЛЭХ ХҮРЭЭНИЙ ХҮН АМ ЗҮЙН БАЙДАЛ

2015 оны эцсийн байдлаар 61540 хүн тоологдож, үйлчлэх хүрээний хүн амын тоо 1875–р буюу 3.1 хувиар нэмэгдсэн ба хүн амын цэвэр өсөлт өмнөх жилээс 0,6-р нэмэгдсэн байна. Хүн амын 50,4% нь эрэгтэй, 49,6% нь эмэгтэй хүн бөгөөд хүйсний харьцаа 10,1:0 байна. Аймгийн хэмжээгээр нийт 19994 өрх байгаа нь өмнөх оноос 663 өрхөөр буюу 3,4 хувиар өссөн байна. Нэг өрхөд дундажаар 3,07 хүн ногдож байна. Нийт өрхийн 28,3% нь хөдөөгийн алслагдсан өрх, 32,6% нь сумын төвд, 38,9% нь аймгийн төвд байна. Нийт хүн амын 31.8 хувийг 0-15 насны хүүхэд, 62.5 хувийг 16-59 насны, 5.7 хувийг 60-с дээш насны хүн ам эзэлж байна.

Хүн ам нийгмийн 2015 оны зарим онцлох үзүүлэлт

Монгол Улсын 3 сая дахь иргэнээр Өмнөговь аймгийн БОЭТ-д 1 дүгээр сарын 24-ний өглөө эцэг Энхтүвшингийн Хатанболд, эх Ганбатын Азжаяа нарын гэр бүлд мэндэлсэн охин тодорсон. Мөн оны 4-р сарын 22-ны өдөр БОЭТ-ийн Төрөх тасагт Өмнөговь аймгийн 60 мянга дахь иргэн мэндэлсэн. 2015 оны жилийн эцсийн байдлаар өрх, хүн амын зарим үзүүлэлтийн мэдээгээр аймгийн хэмжээнд бүтэн өнчин хүүхэд 51 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 18.6 хувиар, харин хагас өнчин хүүхэд 563 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 1.8 хувиар тус тус өссөн байна. Мөн өрх толгойлсон эрэгтэй ба эмэгтэй хүний тоо 2478 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 15.1 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

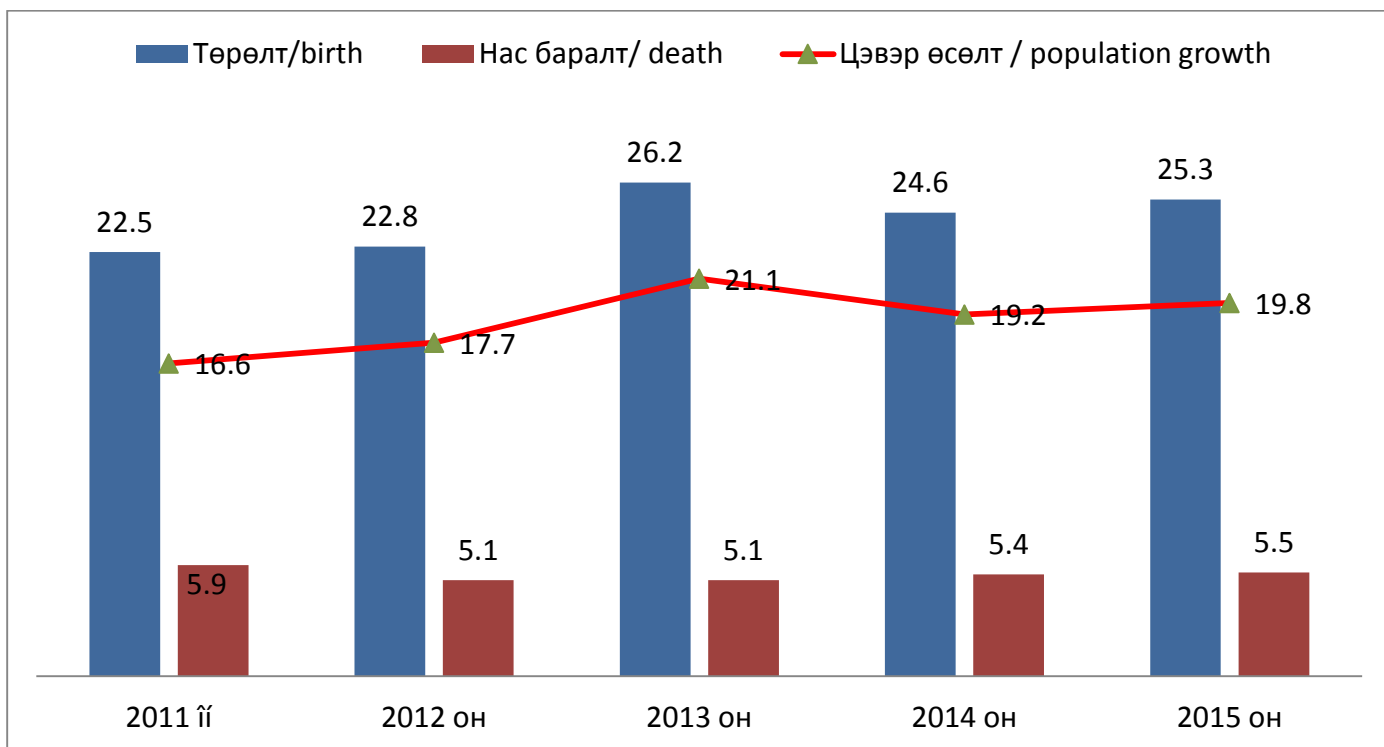
Өмнөговь аймгийн хүн амын нас, хүйсийн суварга

Хүн амын нас, хүйсийн пирамид нь цаг хугацааны тодорхой үеийн хүн амын нөхөн үржихүйн тасралтгүй процессын явцыг харуулдаг бөгөөд төрөлт нас баралтын түвшин өндөр байвал пирамидын суурь өргөн оройруугаа нарийссан байх бөгөөд тухайн үзүүлэлт бага бол эсрэг дүрслэл харагддаг.

Сүүлийн жилүүдэд төрөлтийн түвшин өндөр байгаатай холбоотой Өмнөговь аймгийн хүн амын нас хүйсны суваргын суурь нилээд өргөсөж байгаа ба хүн амын ердийн хөдөлгөөний өөрчлөлтөөс шалтгаалан суваргын хэлбэр өөрчлөгдөж, хөдөлмөрийн насны буюу 20-50 насны хүн ам хүйсын хувьд тэнцвэртэй өссөн нь харагдаж байна.

Хүн амын төрөлт, нас баралтын түвшин

Хүн амын ердийн хөдөлгөөн / сумдаар 2014.2015 оноор /

Сум, өрхийн нэр	Төрөлт 1000 хүн амд		Нас баралт 1000 х/а		Цэвэр өсөлт 1000х/ а	
	2014 он	2015 он	2014 он	2015 он	2014 он	2015 он
Баяндалай	19.1	21.0	7.9	5.7	11.2	15.3
БаянОвоо	21.5	15.2	7.5	5.9	13.9	9.4
Булган	15.5	22.6	5.5	6.3	10.1	16.4
Гурвантэс	23.3	22.2	6.9	5.6	16.3	16.7
МандалОвоо	14.2	21.6	5.3	3.7	8.9	17.9
Манрай	21.4	15.5	4.8	7.5	16.7	7.9
Номгон	19.8	26.0	5.3	5.8	14.5	20.2
Ноён	21.6	31.2	2.2	5.9	19.5	25.2
Сэврээ	18.9	18.9	4.0	6.5	14.9	12.4
Ханбогд	26.5	24.7	4.7	4.0	21.9	20.8
Ханхонгор	25.1	19.1	7.1	12.4	18.0	6.7
Хүрмэн	23.1	23.0	7.3	3.1	15.8	19.9
ЦогтОвоо	27.4	28.0	12.2	6.0	15.2	22.1
Цогтцэций	31.4	28.0	3.6	4.3	27.8	23.7
Шимбилэг	22.3	26.2	4.0	4.3	18.3	21.9
ӨнөОрших	23.7	28.8	4.3	4.7	19.4	24.1
Энхийн хүслэн	27.2	24.7	4.6	5.8	22.6	18.9
Нийт	24.6	25.3	5.4	5.5	19.2	19.8

Хүн амын зарим бүтэц

Байгууллагын нэр	Үйлчлэх хүрээний хүн ам		Эрэгтэй / 2015 /		0-5 хүртэлх насны хүүхэд /2015 он /		15-49 насны эмэгтэйчүүд		65-с дээш насны ахмад настан	
	2014	2015	тоо	хүн амд эзлэх хувь	тоо	хүн амд эзлэх хувь	тоо	хүн амд эзлэх хувь	тоо	хүн амд эзлэх хувь
Баяндалай	2098	2090	1067	51	200	9.6	544	26.0	110	5.2
БаянОвоо	1706	1716	859	50	185	10.8	466	27.2	76	4.4
Булган	2076	2092	1084	52	193	9.2	578	27.6	112	5.3
Гурвантэс	4503	4617	2315	50	587	12.7	1255	27.2	171	3.7
МандалОвоо	1622	1615	855	53	167	10.3	419	25.9	76	4.7
Манрай	2522	2481	1252	50	291	11.7	684	27.6	102	4.1
Номгон	1347	2557	1356	53	245	18.3	350	26.2	56	2.1
Ноён	2572	1336	723	54	150	5.9	665	26.0	114	2.8
Сэврээ	2015	2026	1021	50	220	10.9	582	28.7	81	3.9
Ханбогд	5057	5344	2740	51	790	14.8	1484	27.8	115	2.1
Ханхонгор	2099	2047	1069	52	185	9.0	505	24.7	131	6.4
Хүрмэн	1610	1597	808	51	164	10.3	428	26.8	80	5
ЦогтОвоо	1677	1694	853	50	218	12.9	456	26.9	66	3.8
Цогтцэций	6574	7030	3716	53	1130	16.1	1912	27.2	137	2
Шимбилэг	8167	8669	4162	48	1141	13.2	2427	28.0	361	4.2
ӨнөОрших	7420	7561	3585	47	896	11.9	2298	30.4	314	4.1
Энхийн хүслэн	5062	8072	3766	47	1033	12.8	2414	29.9	374	4.6
Нийт	59665	61540	31020	51	7720	12.5	17077	27.7	2391	3.8

Өмнөговь аймгийн нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, хүн амын нягтрал, алслалт

Сумдын нэр	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ /мян.км2/	Хүн амын нягтрал /1км2-д ногдох хүн/	Багийн тоо
Баяндалай	10.8	0.2	3
БаянОвоо	10.5	0.2	3
Булган	7.5	0.3	4
Гурвантэс	27.9	0.2	4
МандалОвоо	6.4	0.3	3
Манрай	12.4	0.2	4
Номгон	19.5	0.1	5
Ноён	10.6	0.1	2
Сэврээ	8.1	0.3	3
Ханбогд	15.2	0.4	5
Ханхонгор	9.9	0.2	4
Хүрмэн	12.4	0.1	3
ЦогтОвоо	6.5	0.3	3
Цогтцэций	7.2	1	4
Даланзадгад	0.5	46.6	8
Аймгийн дүн	165.4	0.4	58

ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

Төрөлт

Аймгийн хэмжээнд 2015 онд 1509 эх төрж, 1505 хүүхэд амьд төрсөн нь өнгөрсөн оноос төрөлт 1,04-р буюу 70 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна. Улсын хэмжээнд 81228 эх төрсөн нь өнгөрсөн оноос 2,3 хувиар нэмэгдсэн байна. Өнгөрсөн онтой харьцуулахад Баяндалай, Булган, МандалОвоо, Номгон, Ноён, ЦогтОвоо сумд, Даланзадгад сумын ӨЭМТ-дэд төрөлт нэмэгдэж бусад сумдад төрөлт буурсан байна. Нийт төрөлтийн 19,2 % кесар хагалгаагаар, 0,2 % нь гэртээ, 6,5 % нь охидын төрөлт эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оноос охидын төрөлтөөс бусад үзүүлэлт нь нэмэгдсэн байна. Нийт төрөлтийн 0,8% нь амьгүй төрсөн нь өмнөх жилийн үзүүлэлттэй ижил байна. Сумдын төрөх эхчүүдийн 64 %-ийг аймгийн төвд, БОЭТөвд шилжүүлэн төрүүлсэн байна.

Сумын нэр Sum	Нийт төрөлт		Аймагт төрөлт		Кесар хагалгаагаар төрсөн		Гэрт төрсөн		Амьгүй төрүүлсэн		Ихэр төрөлт		20-с доош насны төрөлт		20-с доош насны төрөлтийн хувь		Төрснийдараа 42 хоногийн дотор идэвхтэй хяналтанд хамрагдсан хувь	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
БД	41	44	23	34	6	5			1				1	2	2.4	4.5	100	100
БО	37	26	27	22	6	5			1		2		2	4	5.4	15	27	100
БУ	34	47	31	44	2	14							6	3	17.6	6.3	73.5	95,4
ГТ	104	100	64	65	15	11					1	2	11	3	10.6	3	100	100
МО	24	35	22	29	1	6			1				4	2	16.7	5.7	100	83,3
МН	54	39	32	27	2	12							4	3	7.4	7.7	100	81,3
НО	52	67	32	43	4	13		1			1	1	6	8	11.5	12	96.1	88,2
НН	30	41	20	15	3	6	1						2	3	6.7	7.3	96.6	100
СЭ	38	38	22	27	3	8				1			5	3	13.2	7.9	100	79,2
ХБ	125	126	78	68	16	16				1		1	10	9	8.0	7.1	100	84
ХХ	53	40	52	40	9	8	1		1	2		1	7	6	13.2	15	88.6	100
ХҮ	38	37	35	35	8	10					1		5	1	13.2	2.7	100	100
ЦО	45	47	12	33	5	9		1	1		3		4	6	8.9	13	95.5	88,7
ЦЦ	192	184	114	76	25	27			2	3	1	1	13	8	6.8	4.3	100	100
Бусад	29	40	29	40	7	4							2		6.9			
ШБ	167	214	167	214	34	45				3	1	2	10	15	6.0	7	100	100
ӨО	191	184	191	184	34	41		1	2	1	2	1	9	13	4.7	7	98.9	100
ЭХ	185	200	185	200	45	50			3	2	2		20	10	10.8	5	100	100
Бүгд	1439	1509	1136	1196	225	290	2	3	12	13	14	9	121	99	8.4	6.5	94.6	89,4

Хүүхдийн эрүүл мэнд

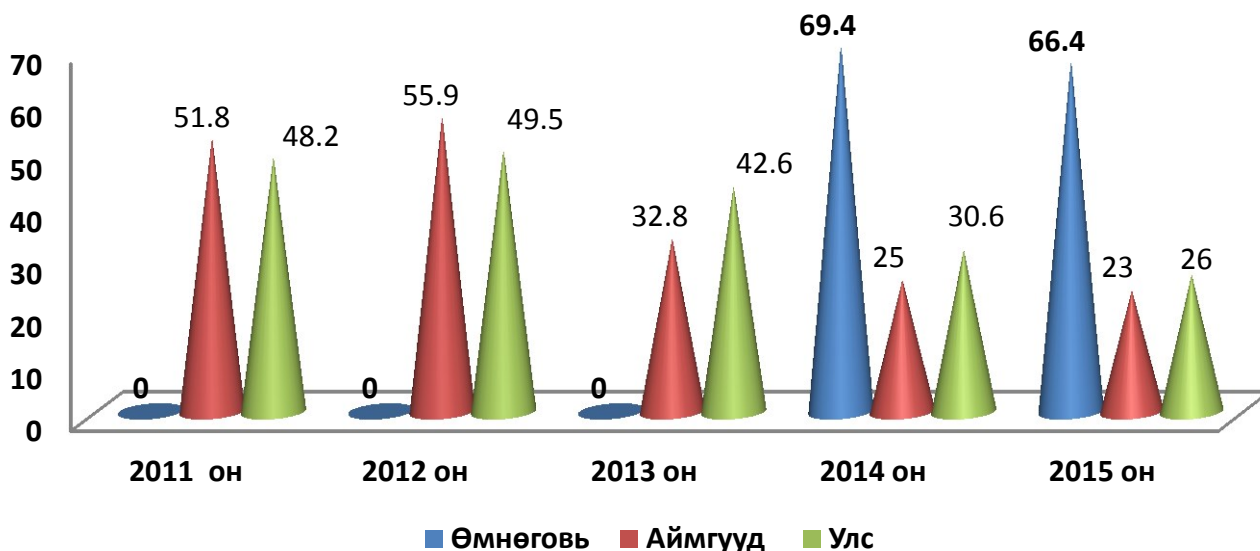
2015 онд нийт 1505 хүүхэд амьд төрсний 782 / 51.9 %/ нь хүү, 723 / 48.1%/ нь охин байгаа бол улсын хэмжээнд 80875 хүүхэд амьд төрсний 51,3% нь эрэгтэй 48,7% нь эмэгтэй байгаа нь ижил төстэй үзүүлэлт байна. Нийт төрсөн хүүхдүүдийн 4,8 % нь 2500-с доош жинтэй төрсөн ба 98,1 % нь төрсний дараа 1 цагийн дотор хөхөө амалсан байна. 3 хүүхэд төрөлхийн ямар нэг гажигтай төрсөн нь нийт хүүхдийн 0,2%-г эзэлж байгаа ба өнгөрсөн оноос 0,5-р буурсан үзүүлэлттэй байна. 0-1 насны хүүхдүүдийн 87.3 %-г, 1-5 насны хүүхдүүдийн 66.5 %-г идэвхтэй хянасан байна. 22 хүүхэд тураалтай байгаа нь нийт хүүхдийн 0,47 % -г эзэлж байна. 0-1 насны хүүхдийн заавал хийх дархлаажуулалт 99,9 % тай хийгдсэн байна.

Сумын нэр	0-12 сартай хүүхэд / 1 нас /						12-59 сартай хүүхэд / 1-5 нас /						Нийт хүүхдийн хяналтын хувь	1 хүртэлх насны хүүхдийн дархлаажуулалтын хамралт	
	Хүүхдийн тоо	Идэвхтэй хянасан	Хяналтын хувь	Тураалтай	Туранхай	Тураалын хувь	Хүүхдийн тоо	Идэвхтэй хянасан	Хяналтын хувь	Тураалтай	Туранхай	Тураалын хувь		Вакцины хатгалтын тоо	%
БД	35	33	94.3		1		158	118	74.7	1	1		84.5	274	98.4
БО	19	16	84.2				99	70	70.7	2	2	2.9	77.5	198	100
БУ	19	16	84.2				193	103	53.4				68.8	317	100
ГТ	111	72	64.9				439	129	29.4		1		47.1	963	100
МО	23	20	87.0				157	109	69.4				78.2	196	100
МН	48	43	89.6		1	2.3	183	163	89.1	1	1	0.6	89.3	364	100
НО	54	29	53.7	1	1	3.4	181	66	36.5		1		45.1	455	99.6
НН	35	32	91.4		1	3.1	116	98	84.5		1		88.0	283	100
СЭ	46	34	73.9				173	130	75.1				74.5	273	100
ХБ	157	157	100.0				638	421	66.0				83.0	1193	99.9
ХХ	33	33	100.0		1		56	71	126.8		1		113.4	82	100
ХҮ	31	29	93.5				127	109	85.8		1		89.7	204	100
ЦО	41	41	100.0				209	107	51.2				75.6	314	100
ЦЦ	222	160	72.1				289	310	107.3		2		89.7	1878	99.7
ШБ	218	208	95.4	1	3	0.5	868	655	75.5	6		0.9	85.4	1548	100
ӨО	182	182	100.0	2	3	1.6	584	390	66.8	2	2	0.5	83.4	1154	100
ЭХ	188	171	91.0	3	3	1.8	628	341	54.3	3	3	0.9	72.6	1328	100
БОЭТ														3553	100
Дүн	1462	1276	87.3	7	14	1.1	5098	3390	66.5	15	16	0.4	76.9	14577	99.9

ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ**Эхийн эндэгдэл**

2015 онд нэг эх эндсэн нь 100000 амьд төрөлтөд 66.4 байгаа нь аймгуудын дүнгээс 43.4-р, улсын дүнгээс 40.4-р өндөр байна. Улсын хэмжээнд 21 эх эндсэн нь өнгөрсөн жилээс 4 тохиолдлоор буурсан ба 100000 амьд төрөлтөд 26 болж буурсан байна. Нийт эндэгдлийн 42.8 % /9 / нь аймгуудад эндсэн байна.

Эхийн эндэгдлийг улс аймгийн дүнтэй харьцуулвал:

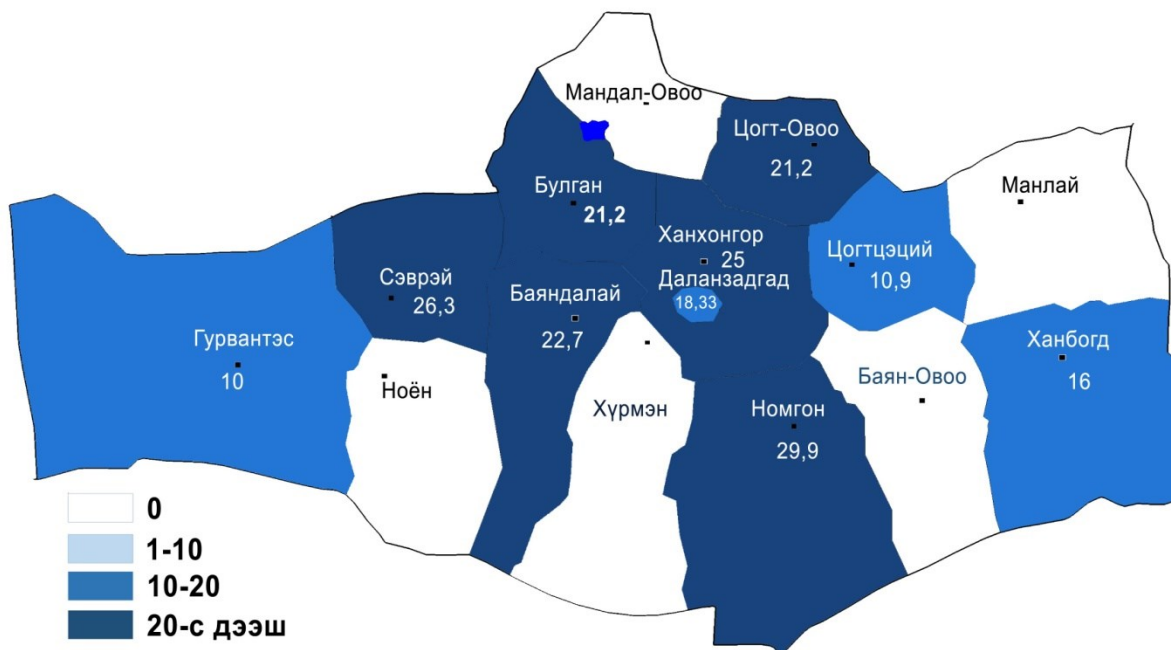
Хүүхдийн эндэгдэл

2015 онд 0-1 насны 25 хүүхэд эндсэн нь өнгөрсөн оноос 4 тохиолдлоор буюу 1000 амьд төрөлтөд 16,6 болж 3,5-р буурсан байна. Нялхсын эндэгдлийн түвшин улсын дундажаас 1,3-р, аймгуудын дундажаас 0,7-р тус тус өндөр байна. Нийт нялхсын эндэгдлийн 48 %-г / 12/ эрт нярай үеийн эндэгдэл эзэлж байна. Эндсэн нялхсын 52 % нь / 13/ эрэгтэй, 48 % нь / 12/ эмэгтэй хүүхэд байна. Нялхсын эндэгдлийн 52 % нь / 13/ перенаталү үеийн эмгэгээр, 8 % / 2/ уушигны хатгаа өвчнөөр, 8 % нь / 2 / төрөлхийн гажиг, 8 % /2/ нь осол гэмтлээр, 8 % нь / 2 / мэдрэлийн эмгэгээр, 4% буюу 1 хүүхэд уураг илчлэгийн дутагдалаар тус тус эндсэн байна.

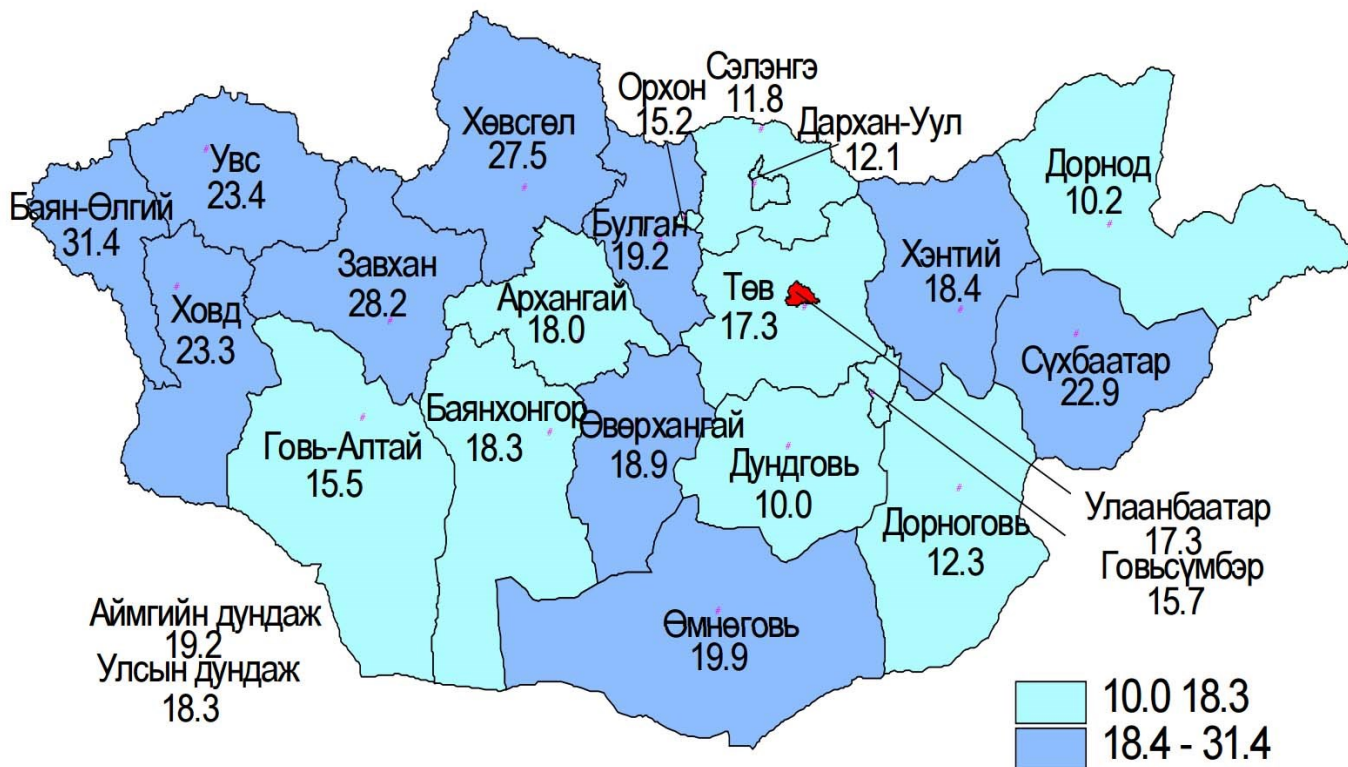
1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн 5 тохиолдол бүртгэгдсэн нь 1000 амьд төрөлтөд 3,3 ногдож байгаа ба 4 эрэгтэй, 1 эмэгтэй хүүхэд байна. 1-5 насны хүүхдийн эндэгдлийн шалтгаан нь мэдрэлийн эмгэг /20%/, осол гэмтэл/ 60 %/, хатгаа/ 20 /, байна.

Нийт 0-5 насны хүүхдийн эндэгдлийн 46,6 % нь /14/ БОЭТөвд, 20 % нь /6/ сумын эмнэлэгт, үлдэх 33,4 % /10/ гэртээ болон хээр гадаа эндсэн байна.

ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ 2015 ОН
0-1 насны эндэгдэл /1000 амьд төрөлт/

5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл / аймгуудаар 2015он /

Хүүхдийн эндэгдлийн байдлыг 2 оноор харьцуулвал:

Сумын нэр Sum	0-1 насны эндэгдэл		0-1 насны эндэгдэл /1000 амьд тарэлтөд/		1-5 насны эндэгдэл		1-5 насны эндэгдэл /1000 амьд төрөлтөд/		Эрт нярай үеийн нас баралтын тоо		Эрт нярай үеийн нас баралтын хувь	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Баяндалай	2	1	48.7	22.7					2		100.0	
БаянОвоо	1		27.0		1		27.0					
Булган		1 боэт		21.2								
Гурвантэс	3	1	28.8	10					1		33.3	
МандалОвоо												
Манрай					1		18.5					
Номгон		1		29,9	1		19.2					
Ноён					1		33.3					
Сэврээ		1		26,3						1		100
Ханбогд	2	2	16.0	16	1	2	8.0	16	2	1	100.0	50
Ханхонгор	2	1	37.7	25					1		50.0	
Хүрмэн	1		26.3			1 боэт		27	1		100.0	
ЦогтОвоо	5	1	111.0	21.2					2		40.0	
Цогтцэций		3/1 боэт		10,9		1		5.4		1		33.3
Бусад	3	2/1 боэт			1				3	2	100.0	100
Шимбилэг	3	4 боэт	17.9	18.9	2		11.9		1	3	33.3	75
ӨнөОрших	4	4/3 боэт	20.9	21.8	1	1 боэт	5.2	5.4	4	3	100.0	75
Энхийн хүслэн	3	3/2 боэт	16.2	15.1					3	1	100.0	33.3
НИЙТ	29	25	20.1	16.6	9	5	6.3	3.3	20	12	68,9	48

Нас баралт

2015 оны жилийн эцсийн байдлаар нас баралтын 327 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оноос 12 тохиолдлоор нэмэгдсэн ба нийт нас баралтын 21,1% нь эмнэлэгт, үүний 33,3% нь хоног болоогүй нас барсан байна. Нийт нас баралтын 60,8 % нь / 199/ эрэгтэй, 39,1 % нь / 128/ эмэгтэй байна. Нийт нас баралтын 22,3 %-г / 73 / хорт хавдрын, 18 %/ 59/-г осол гэмтлийн нас баралт эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оноос нэмэгдсэн байна.

Сум өрхийн нэр	Нийт нас баралт Total death rate		Эмнэлэгт нас баралт Death in hospital		Хоног болоогүй Before 24 hours death		Осол гэмтлийн нас баралт Injury, poisoning and certain other consequences		Хорт хавдрын нас баралт Neoplasms		Зүрхний шигдээсийн шалтгаант нас баралт		Тархинд цус харвалтаар нас баралт	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
БД	17	12	2	1	2		1	2	2				3	1
БО	13	10	6	4	3	1			4	3		1		1
БУ	12	13	2	5	1	1		2	3	2			1	
ГТ	31	25	10	3	2	1	7	10	2	4	2	1	3	1
МО	9	6	2		1				3	1	2	2		1
МН	12	19	2	4		3		6	5	4				1
НО	14	15	4	2	1	1	3		2	1		2		2
НН	3	8	1	2			2	1		2		1		2
СЭ	8	13		3			1	5	3	1				1
ХБ	22	20	5	5		4	9	5	4	3			1	1
ХХ	15	26	2	4	2	1	5	4	3	9			1	1
ХҮ	12	5	7	2		1	2	2	4	1				
ЦО	20	10	6	3	3		1		4	3			1	1
ЦЦ	22	6	3	6	3	2	7		4			1	1	
Бусад	3	1		1	1									
ШБ	30	35	10	11	5	4	7	3	13	11		1	3	1
ӨО	32	43	8	8	1	4	3	6	7	9		1	1	2
ЭХ	40	38	11	5	2		3	2	10	14	1	2	3	3
ЭУ		22						7		5				1
НИЙТ	315	327	81	69	27	23	51	59	73	73	5	12	18	20

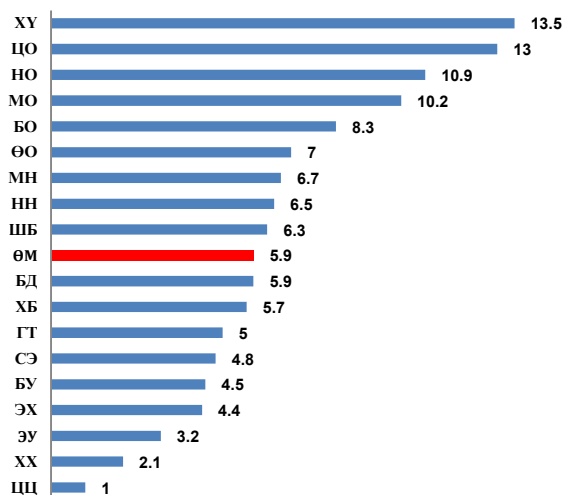
Жирэмсний хяналт

2015 онд 1835 эмэгтэй шинээр жирэмсний хяналтанд орсны 84,3% эрт, 0,9 % хожуу хяналтанд орсон байна. Нийт хяналтанд орсон жирэмсэн эхчүүдийн 5,8 % нь 20-с доош насны охидын жирэслэлт эзэлж байна. Төрсөн бүх эхчүүдийг жирэмсний хугацаанд 6 ба түүнээс дээш хяналтанд хамруулсан хувь 95,1.

Сумын нэр	оны эцэст жирэмсний хяналтанд байгаа эмэгтэй No of pregnant women	Шинээр хяналтанд орсон. No of women ANC new visits	Үүнээс / out of them				20-с доош насны No of pregnancies under 20 y/a шинээр хяналтанд орсон жирэмснээс цусны шинжилгээ өгсөн Blood test coverage of ANC controlling	Цус багадалтай жирэмсэн Anaemia of pregnant woman	Жирэмсний хугацаанд 6 ба түүнээс дээш үзүүлсэн хувь
			Эхний 3 сартай ANC visits during first trimester	4-6 сартай 4-6 Month	7 дээш сартай During 7 month or later	20-с доош насны No of pregnancies under 20 y/a			
БД/Bd	20	34	32	2		2	34	4	93.2
БО/Bo	17	24	21	3		2	24		80.8
БУ/Bu	18	44	37	7		2	17	6	83.0
ГТ/Gt	60	141	117	23	1	7	141		98.0
МО/Мо	22	49	46	3		5	49		94.3
МН/Mn	25	60	51	9		4	59		94.9
НО/No	26	64	56	7	1	7	63	1	94.0
НН/Nn	16	31	30	1		2	29		100.0
СЭ/Se	6	42	39	3		2	42	1	89.5
ХБ/Kh-b	97	212	202	10		12	211		98.4
ХХ/Kh-kh	19	48	33	13	2	1	41		90.0
ХҮ/Khu	17	37	33	4		5	37		91.9
ЦО/Tso	27	54	43	9	2	7	54		89.4
ЦЦ/Ts-ts	55	98	81	14	3	1	98	3	97.3
ШБ/Shb	94	284	233	50	1	18	284	15	97.2
ӨО/Uo	118	229	184	41	4	16	229		94.5
ЭХ/Ekh	94	229	196	31	2	10	229		96.5
ЭУ/EU	44	155	113	41	1	5	155		
Нийт Total	775	1835	1547	271	17	108	1796	30	95.1

Жирэмсний хяналтын хувь / сумдаар/

20-с доош насны жирэмслэлт / сумдаар /

Үр хөндөлт

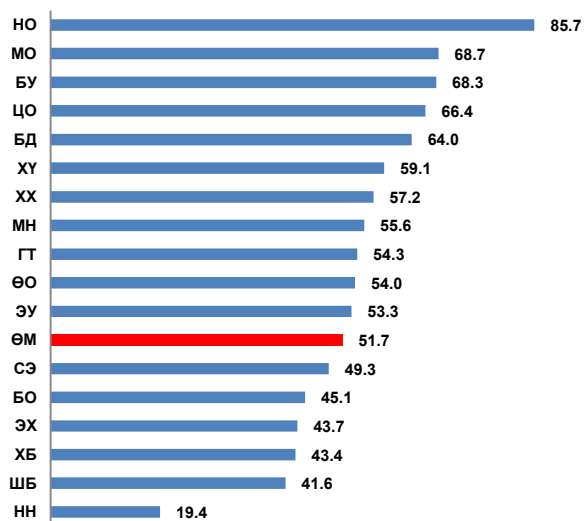
Аймгийн хэмжээнд 2015 онд нийт 513 эмэгтэй үр хөндүүлсэн нь өнгөрсөн оноос 21 тохиолдлоор буурсан ба 1000 амьд төрөлтөд 340,0 ногдож байна. Нийт үр хөндөлтийн 46,9 % нь БОЭТөвд, 53,1% нь хувийн эмнэлэгт тохиолдсон байна. Нийт үр хөндүүлсэн эмэгтэйчүүдийн 6,8% нь 20-с доош насны оюутан, 25,9% нь ажилгүй, 15,5% нь малчин, 48,7 нь ажил эрхэлдэг эмэгтэйчүүд байна. Үр хөндүүлсэн эмэгтэйчүүдийн 77,3 % нь анх удаа, 17,9 % нь 2 удаа, 4,6 % нь 3-5 удаа үр хөндүүлсэн байна. Мөн төрөөгүй эмэгтэй 10,7% эзэлж байна. 2,7 % нь хожуу үр хөндүүлжээ.

Сумын нэр Sum	Нийт үр хөндөлт Total abortion		Үүнээс хожуу үр хөндөлт Late abortion		19-с доош насны үр хөндөлт No of abortions conducted in women under 19 age		1000 амьд төрөлтөд ногдох үр хөндөлт Early abortion per 1000 live births	
	2014 он	2015 он	2014 он	2015 он	2014 он	2015 он	2014 он	2015 он
БД/Bd	8	22		1	1	2	195.1	500
БО/Bo	12	12			1	1	324.3	461.5
БУ/Bu	18	19			1	3	529.4	404.3
ГТ/Gt	27	37	1			3	259.6	370.0
МО/Мо	7	11	1		2		291.7	314.3
МН/Mn	6	10					111.1	256.4
НО/No	10	15		2		3	192.3	223.9
НН/Nn	10	8	1				333.3	190.5
СЭ/Se	17	8				2	447.4	210.5
ХБ/Kh-b	35	30	1	1	1	2	280	240.0
ХХ/Kh-kh	12	11		1	1	1	226.4	275.0
ХҮ/Khu	4	13				1	105.3	351.4
ЦО/Tso	11	9				1	244.4	191.5
ЦЦ/Ts-ts	66	55	3	3	2	2	343.8	298.9
ШБ/Shb	111	75	4		4	1	664.7	350.5
ӨО/Uo	72	88	5	4	6	7	377	480.9
ЭХ/Ekh	91	84	2	2	7	7	491.9	417.9
Бүгд	17	6					586.2	150.0
Эзлэх хувь	534	513	18	14	26	36	371.1	340.0

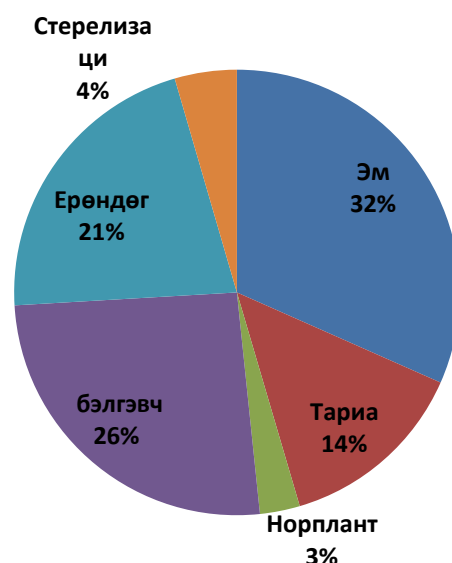
Жирэмснээс сэргийлэх аргын хэрэглээ

Сумын нэр Sum	Бүгд Contraceptive methods total	Үүнээс / Out of them					Стерелизац и Sterilization	Төрөх насны эмэгтэйчүүдийн дунд ЖСА хэрэглээний хувь
		Эм Pills	Тариа Injec tables	Норплант Norplant	Бэлгэвч Condoms	Ерөндөг IUDs		
БД/Bd	348	195	54	3	11	53	32	64.0
БО/Bo	210	71	32		49	49	9	45.1
БУ/Bu	395	124	50		70	131	20	68.3
ГТ/Gt	682	138	135	28	218	118	45	54.3
МО/Мо	288	77	57	6	62	47	39	68.7
МН/Mn	380	77	43	23	82	135	20	55.6
НО/No	300	100	37	6	34	100	23	85.7
НН/Nn	129	33	25	5	27	30	9	19.4
СЭ/Se	287	81	47	46	16	87	10	49.3
ХБ/Kh-b	644	240	153	8	50	155	38	43.4
ХХ/Kh-kh	289	73	36	22	67	74	17	57.2
ХҮ/Khu	253	85	33	9	72	36	18	59.1
ЦО/Tso	303	58	46	9	93	75	22	66.4
ЦЦ/Ts-ts	1019	280	130	19	300	290		53.3
ШБ/Shb	1010	217	76	44	300	323	50	41.6
ӨО/Uo	1240	734	85		413	8		54.0
ЭХ/Ekh	1055	208	183	32	403	181	48	43.7
Бүгд	8832	2791	1222	260	2267	1892	400	51.7
Эзлэх хувь		31.6	13.8	2.9	25.7	21.4	4.5	

ЖСА хэрэглээний хувь / сум өрхөөр/:

ЖСА хэрэглээний бүтэц:

Эхчүүдийн амрах байрны ашиглалт

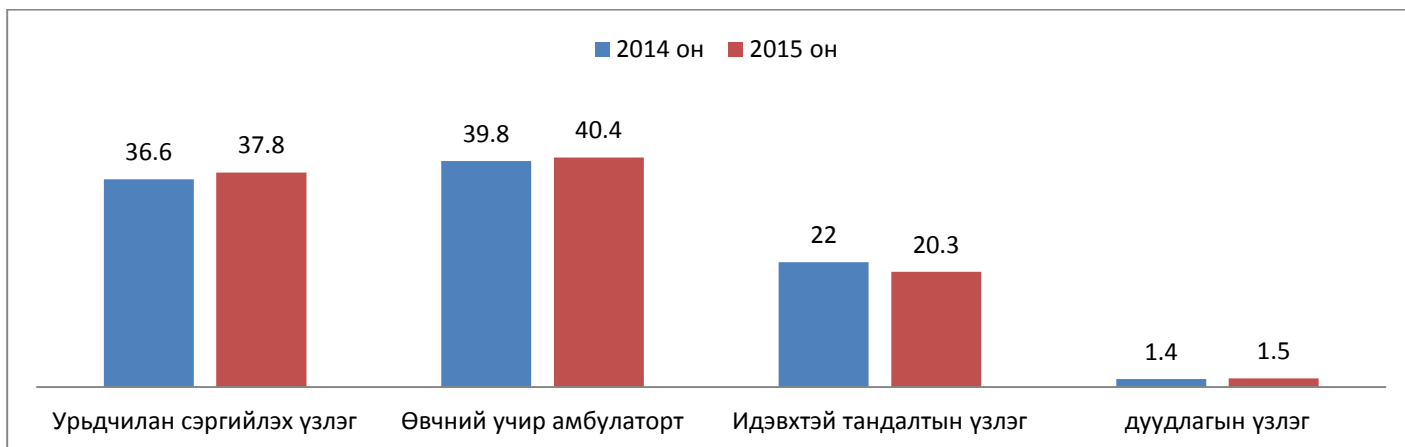
2015 онд 14 эхчүүдийн амрах байранд нийт 135 эх 1172 ор хоногоор амарсан ба амарвал зохих эхийг 100 хувь амраасан байна. Гурвантэс, Хүрмэн сумын эхчүүдийн амрах байраар эхчүүд амраагүй, Цогтцэций суманд эхчүүдийн амрах байр ажиллаагүй байна.

Байршил	Амрах байрны тоо						Амарвал зохих эхийн тоо	
	Зориулалтын байр	Эмнэлэг	Байранд аа засвар хийсэн	Тохижилт хийсэн	Орны тоо	Ашигласан ор хоног	Бүгд	Үүнээс: Амарсан
Ноён	1			1	2	104	11	11
Ханбогд	1			1	2	91	19	19
Цогтцэций								
Сум дундын эмнэлэг	2	0	0	2	4	195	30	30
Баяндалай	1		1	1	2	70	6	6
БаянОвоо	1				2			
Булган	1			1	1	48	12	12
Гурвантэс	1				2			
МандалОвоо	1		1		2	7	2	2
Манлай		1			2	12	3	3
Номгон	1				2	20	4	4
Сэврэй	1				2	7	1	1
Ханхонгор		1			1	48	6	6
Хүрмэн	1				2			
ЦогтОвоо		1			1	2	1	1
Сумын эрүүл мэндийн төв	8	3	2	2	19	214	35	35
БОЭТөв	1			1	3	763	70	70
Нийт	11	3	2	5	26	1172	135	135

Амбулаторийн тусламж үйлчилгээ

Аймгийн хэмжээнд нийт 306516 үзлэг хийгдсэн нь өнгөрсөн оноос 6103 үзлэгээр нэмэгдсэн байна. Амбулаторийн нэг эмчид дундажаар 1903 үзлэг ногдож байна. Нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэг эзлэх хувь 37,8 болж өнгөрсөн оноос 1,2-р нэмэгдсэн байна. Нийт бүртгэгдсэн өвчлөлд осол гэмтлийн өвчлөл 2,9 % -г /1352/ эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оноос 0,6-р буурчээ.

Амбулаторын үзлэгийн төрлийг хувиар / 2014,2015 оноор/

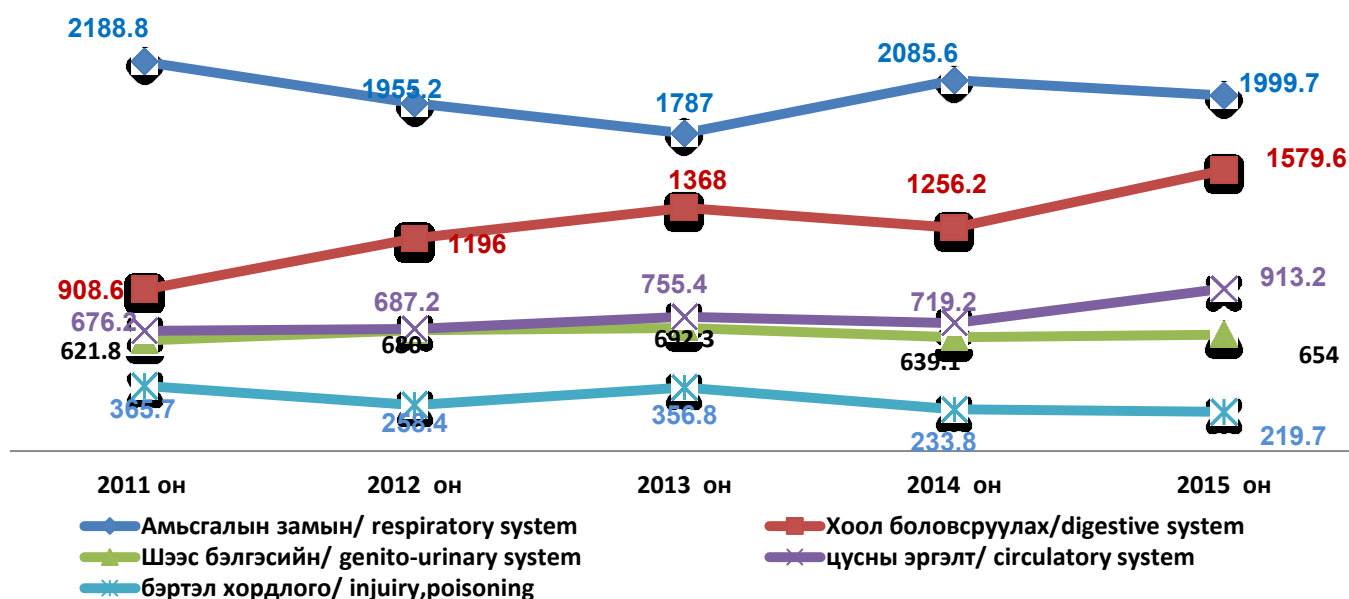
Эмнэлгүүдийн нийт үзлэг, бүртгэгдсэн өвчлөл:

Сумын Sum	Нийт үзлэг Total examination		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг Prophylactic examination		Нэг иргэнийг үзсэн удаа Average visits per person per year		Бүртгэгдсэн өвчлөл Outpatient morbidity		Бүртгэгдсэн өвчлөл 10000 х/а Outpatient morbidity / per 10000 pop /	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
БД/Вd	7252	8545	1854	2269	3.5	4.1	1268	1319	6043.9	6311.0
БО/Bo	3753	4020	1439	2032	2.2	2.3	964	881	5650.6	5134.0
БУ/Bu	3625	4033	1149	1430	1.7	1.9	180	175	867.1	836.5
ГТ/Gt	15675	12168	5783	4955	3.5	2.6	3476	2985	7719.3	6465.2
МО/Мо	5944	4525	1983	1244	3.7	2.8	404	188	2490.8	1164.1
МН/Мн	10083	10194	4765	4261	4.0	4.1	1441	1232	5713.7	4965.7
НО/No	6600	4308	2761	1133	4.9	1.7	981	1967	3814.2	7692.6
НН/Nn	16393	11475	8315	6234	6.4	8.6	689	742	5115.1	5553.9
СЭ/Se	5653	3997	3180	2162	2.8	2.0	587	435	2913.2	2147.1
ХБ/Кh-b	17799	16268	6528	7367	3.5	3.0	1175	1472	2323.5	2754.5
ХХ/Кh-kh	9748	11117	6731	7970	4.6	5.4	169	217	805.1	1060.1
ХҮ/Кhu	5015	5856	1387	1708	3.1	3.7	968	602	6012.4	3769.6
ЦО/Тso	6907	7038	2497	2854	4.1	4.2	354	363	2110.9	2142.9
ЦЦ/Тs-ts	16726	10670	1991	3384	2.5	1.5	4393	3056	6682.4	4347.1
БОЭТөв	81939	95776	38219	43568			16448	21329		
ШБ/Шb	19782	21946	5208	6495	2.4	2.5	1490	1338	1824.4	1543.4
ӨО/Уо	12742	12774	4491	6373	1.7	1.7	1546	1158	2083	1531.5
ЭХ/Еkh	23122	19414	6815	3897	3.1	2.4	838	510	1129.4	631.8
ЭУ/ EU		10723		3045				2375		
Хувийн хэвшил	31655	29364	5004	1839			1894	3273		
Цэргийн анги		2305		1938				266		
Дүн	300413	306516	110100	116158	5.0	5.0	39265	45883	6580.9	7455.8

Хүн амын өвчлөл, нас баралтын шалтгаан / өвчний ангилалаар /

№	Өвчний бүлэг	Бүртгэгдсэн өвчлөл				Нас баралт			
		тоо		10000 хүн мад		тоо		10000 хүн мад	
		2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
1	Амьсгалын тогтолцооны өвчнүүд	12444	12306	2085.6	1999.7	13	15	2.2	2.4
2	Хоол шингээх эрхтэний өвчнүүд	7495	9721	1256.2	1579.6	24	31	4.0	5.0
3	Шээс бэлэгсийн тогтолцооны өвчнүүд	3813	4025	639.1	654.0	6	9	1.0	1.5
4	Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчнүүд	4291	5620	719.2	913.2	108	109	18.1	17.7
5	Бэртгэл хордлого гадны шалтгаант өвчлөл	1395	1352	233.8	219.7	51	59	8.5	9.6
6	Чих ба хөхөнцөрийн өвчин	2366	2068	396.5	336.0	0		0.0	0.0
7	Халдварт өвчин	556	992	93.2	161.2	1	1	0.2	0.2
8	Нүд ба түүний дааврын өвчнүүд	966	1957	161.9	318.0	0		0.0	0.0
9	Арьс халимны өвчин	1507	1753	252.6	284.9	0		0.0	0.0
10	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	2023	3422	339.1	556.1	10	7	1.7	1.1
11	Яс булчин холбох нэхдэсийн өвчин	1764	2223	295.7	361.2	3	4	0.5	0.6
12	Дотоод шүүрэл тэжээл бодисын солилцоо	332	509	55.6	82.7	12	3	2.0	0.5
13	Цус, цус бүтээх эрхтэний өвчин	73	118	12.2	19.2	0		0.0	0.0
14	Хавдар	78	81	13.1	13.2	69	74	11.6	12.0
15	СЭэтгэцийн эмгэг	294	391	49.3	63.5	0		0.0	0.0
16	Төрөлхийн гажиг, өнгөт тогтолцооны гажуудал	54	36	9.1	5.8	3	2	0.5	0.3
17	Жирэмсэн, төрөх ,төрсний дараахь үе	83	115	13.9	18.7			0.0	0.0
18	Төрөх тойрны перинатал үед үүсэх эмгэг	71	112	11.9	18.2	15	13	2.5	2.1
19	Бүгд	39605	46801	6637.9	7605.0	315	327	52.8	53.1

Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан / сүүлийн 5 жилээр /

Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг

Халдварт бус өвчний эрт илрүүлгийн үзлэг 54,8 % тай хийгдсэн нь өнгөрсөн оноос 5,4-р буурсан ба энд Ханбогд, Цогтцэций сумд, Даланзадгадын өрхийн эмнэлгүүдэдийн үзлэгийн хувь бага байгаатай холбоотой байна. Артерийн гипертензи эрт илрүүлэг 56,4, чихрийн шижин өвчний үзлэг 56,1, умайн хүзүүнийх 57,2, хөхний өмөн илрүүлэх үзлэг 53,1% тай тус тус хийгдсэн. Эрт илрүүлэгт хамрагсадын 42,5% нь эрэгтэй, 57,5% нь эмэгтэйчүүд байна. Эрт илрүүлэг үзлэгийн үр дүнд артерийн гипертензи өвчтэй 270, чихрийн шижинтэй 19, хөхний өөрчилттэй 51, умайн хүзүүний эмийн өөрчилттэй 213, Хавдрын урьдал 51, ВС вирустэй 1312 хүнийг эрт илрүүлэн эмчилгээ, хяналтанд оруулаад байна. 2015 оны эцсийн байдлаар артерийн даралт ихсэх өвчний улмаас 868, чихрийн шижингийн улмаас 131 хүн тус тус хяналтанд эмчлэгдэж байна.

Эрт илрүүлгийн үзлэгийн хамрагдалтыг сумдаар:

Эмнэлгийн нэр	Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлэг			Чихрийн шижингийн эрт илрүүлэг			элэгний хавдарын эрт илрүүлэг			Умайн хүзүүний эсийн шинжилгээ			Хөхний үзлэгт хамрагдсан хүн			Дундаж хувь	
	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь		
1	БД	401	330	82.3	483	430	89.0	487	473	97.1	119	79	66.4	502	418	83.3	83.6
2	БО	332	268	80.7	363	285	78.5	371	238	64.2	96	116	120.8	451	491	108.9	90.6
3	БУ	382	366	95.8	382	227	59.4	382	129	33.8	108	78	72.2	491	396	80.7	68.4
4	ГТ	462	560	121.2	524	577	110.1	554	522	94.2	165	170	103.0	689	769	111.6	108.0
5	МО	318	318	100.0	318	318	100.0	318	350	110.1	99	98	99.0	432	464	107.4	103.3
6	МН	452	438	96.9	491	485	98.8	617	620	100.5	136	146	107.4	623	663	106.4	102.0
7	НО	405	286	70.6	405	162	40.0	539	216	40.1	143	72	50.3	318	236	74.2	55.1
8	НН	295	262	88.8	295	262	88.8	313	316	101.0	68	70	102.9	325	255	78.5	92.0
9	СЭ	313	355	113.4	412	458	111.2	417	227	54.4	104	110	105.8	474	371	78.3	92.6
10	ХБ	745	181	24.3	745	181	24.3	745	70	9.4	232	136	58.6	1419	743	52.4	33.8
11	ХХ	487	478	98.2	514	488	94.9	500	678	135.6	144	106	73.6	503	318	63.2	93.1
12	ХҮ	256	218	85.2	309	254	82.2	191	88	46.1	86	61	70.9	384	264	68.8	70.6
13	ЦО	327	284	86.9	334	285	85.3	338	292	86.4	97	72	74.2	439	242	55.1	77.6
14	ЦЦ	956	187	19.6	956	187	19.6	959	254	26.5	365	158	43.3	1774	219	12.3	24.2
	Сумын дүн	6131	4531	73.9	6531	4599	70.4	6731	4473	66.5	1962	1472	75.0	8824	5849	66.3	70.4
15	ШБ	1700	392	23.1	1853	442	23.9	1874.0	529	28.2	542	287	53.0	2373	938	39.5	33.5
16	ӨО	1300	300	23.1	1300	301	23.2	1320.0	619	46.9	420	85	20.2	1900	752	39.6	30.6
17	ЭХ	1412	725	51.3	1140	731	64.1	1463.0	211	14.4	442	81	18.3	2032	496	24.4	34.5
	Өрхийн дүн	4412	1417	32.1	4293	1474	34.3	4657	1359	29.2	1404	453	32.3	6305	2186	34.7	32.5
	Нийт дүн	10543	5948	56.4	10824	6073	56.1	11388	5832	51.2	3366	1925	57.2	15129	8035	53.1	54.8

Хэвтэн эмчлүүлэх тусламж үйлчилгээ

2015 онд хэвтүүлэн эмчлэх улсын төсвийн 15, хувийн 5 эмнэлэгт 12189 хүн 81842 ор хоногоор хэвтүүлэн эмчилсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 283 тохиолдлоор нэмэгдсэн ба эмчлүүлэгсэдийн дундаж ор хоног/ 6,7/, орны фонд ашиглалт/ 186.9/ орны эргэлт / 27.8/ тус тус бага зэрэг нэмэгдсэн байна.

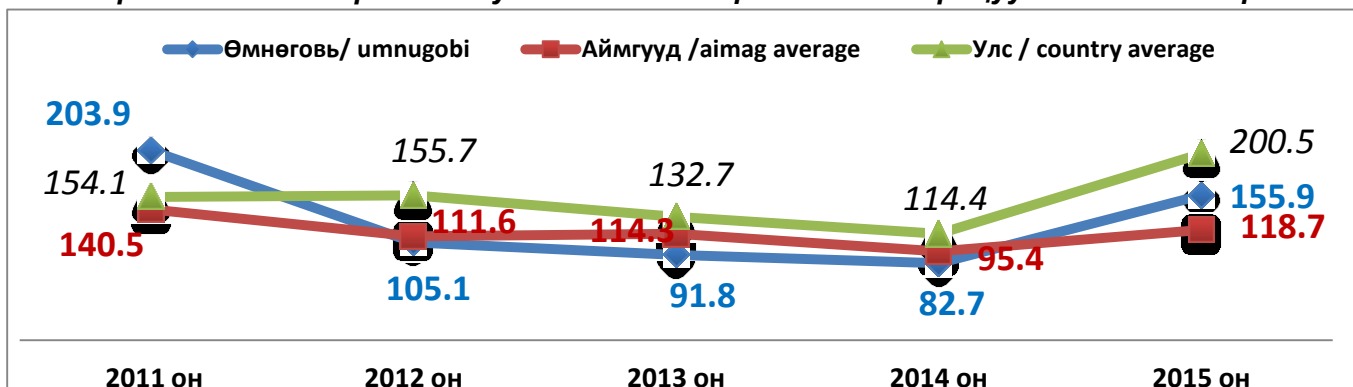
Эмнэлгийн орны ашиглалт/ байгууллагуудаар

Сумын нэр Sum	Орны тоо Hospital beds	Эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн өвчтөн Number of inpatients		Ор хоног Bed days		Дундаж ор хоног Average length of stay		Орны эргэлт Number of patients per bed per year		Орны фонд ашиглалт Utilization of bed fund	
		2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
БД/Vd	9	304	227	2408	1905	7.9	8.4	33.8	25.2	267.6	211.7
БО/Bo	8	238	148	1700	1025	7.1	6.9	29.8	18.5	212.5	128.1
БУ/Бу	9	118	82	786	492	6.7	6.0	13.1	9.1	87.3	54.7
ГТ/Gt	14	393	284	1976	1525	5	5.4	28.1	20.3	141.1	108.9
МО/Mo	8	208	130	1308	745	6.3	5.7	26	16.3	163.5	93.1
МН/Mn	9	244	204	1889	1690	7.7	8.3	27.1	22.7	209.9	187.8
НО/No	9	264	225	1776	1080	6.7	4.8	29.3	25.0	197.3	120.0
НН/Nn	15	227	260	1776	1862	7.8	7.2	15.1	17.3	118.4	124.1
СЭ/Se	9	190	198	1252	1289	6.6	6.5	21.1	22.0	139.1	143.2
ХБ/Хh-b	36	323	441	1822	2713	5.6	6.2	9	12.3	50.6	75.4
ХХ/Хh-kh	8	184	157	1663	1206	9	7.7	23	19.6	207.9	150.8
ХҮ/Хhu	8	207	173	1561	1261	7.5	7.3	25.9	21.6	195.1	157.6
ЦО/Tso	8	335	290	2012	1644	6	5.7	41.9	36.3	251.5	205.5
ЦЦ/Ts-ts	43	689	803	3826	4691	5.6	5.8	16	18.7	89	109.1
БОЭТөв	210	6897	7211	46686	49773	6.8	6.9	32.8	34.3	222.3	237.0
Хувийн эмнэлэг	35	1085	1339	6426	8808	5.9	6.6	31	38.3	183.6	251.7
Цэргийн анги 166	5	0	17		133		7.8		3.4		26.6
Дүн Total	438	11906	12189	78867	81842	6.6	6.7	27.2	27.8	180.1	186.9

Халдварт өвчин

2015 онд 19 төрлийн 992 халдварт өвчин бүртгэгдсэн нь 10000 хүн амд 155,9 болж өнгөрсөн оноос 73,2-р нэмэгдсэн байна. Халдварт өвчний гаралт аймгуудын дундажаас 37,2-р / 118,7/ өндөр, улсын дундажаас 44,6-р / 200,5/ бага байна.

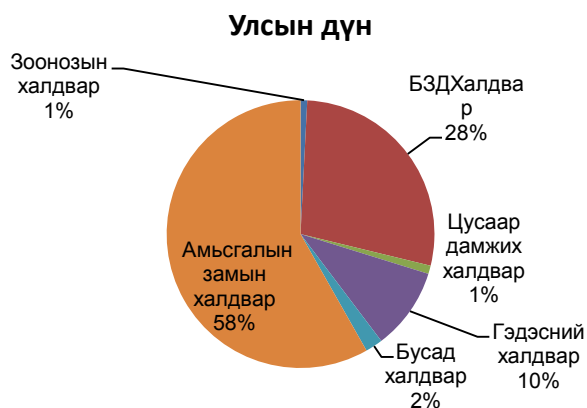
Халдварт өвчний гаралтыг улс аймгийн түвшинтэй харьцуулвал /10000 хүн амд / :

Нийт халдварт өвчин болон БЗДХалдвар /сум өрхөөр/:

Сумын нэрSum	Бэлгийн замаар дамжих халдвар															
	Нийт халдварт өвчин /Total				Тэмбүү /Syphilis/				Заг хүйтэн /Gono-coccai infection/				Трихомниаз /Trichomoniasis/			
	Бодит тоо abs.num		10000 хүн амд per10000pop		Бодит тоо abs.num		10000 хүн амд per10000pop		Бодит тоо abs.num		10000 хүн амд per10000pop		Бодит тоо abs.num		10000 хүн амд per10000pop	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
БД/Vd	4	6	19.1	28.7		1		4.8	2		9.5		1		4.8	
БО/Bo	1	20	5.9	116.6	1		5.9									
БУ/Vu	3	22	14.5	105.2	1	1	4.8	4.8					1		4.8	
ГТ/Gt	105	54	233.2	117.0	1		2.2			1		2.2	2	1	4.4	2.2
МО/Mo	5	4	30.8	24.8	2	1	12.3	6.2					2	1	12.3	6.2
МН/Mn	20	12	79.3	48.4	1	1	4	4.0					1	1	4.0	4.0
НО/No	8	20	31.1	78.2	1	1	3.9	3.9					1		3.9	
НН/Nn	4	5	29.7	37.4		1		7.5								
СЭ/Se	4	15	19.9	74.0		1		4.9					1		5.0	
ХБ/Кh-b	111	40	219.5	74.9	2	3	4	5.6						1	0	1.9
ХХ/Кh-kh	16	12	76.2	58.6	5	2	23.8	9.8		1		4.9		1		4.9
ХҮ/Кhu	6	41	37.3	256.7		4		25.0		2		12.5				
ЦО/Tso	3	8	17.9	47.2		1		5.9							0	
ЦЦ/Ts-ts	46	186	70	264.6	10	6	15.2	8.5		1		1.4	1	2	1.5	2.8
бусад	5	70				0				1						
ШБ/Shb	62	162	75.9	186.9	11	11	13.5	12.7	1	3	1.2	3.5	2	3	2.4	3.5
ӨО/Uo	71	135	95.7	178.5	23	29	31	38.4	6	8	8.1	10.6	11	2	14.8	2.6
ЭХ/Ekh	82	180	110.5	223.0	25	31	33.7	38.4	7	12	9.4	14.9	9	13	12.1	16.1
Нийт Total	555	992	82.7	155.9	83	94	10.4	15.3	16	29	4.2	4.7	31	26	3.7	4.2

Халдварт өвчний бүтэц:

Гэдэсний халдвар болон цусаар дамжих халдвар

Сумын нэр Sum	Гэдэсний халдвар								Цусаар дамжих								
	Цусан суулга <i>Shigellosis</i>				Гепатит А <i>AcutehepatitisA</i>				Гепатит С <i>AcutehepatitisC</i>				Гепатит В <i>Acutehepatitis B</i>				
	Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000р		Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000р		Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000р		Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000р		
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
БД/Vd																	
БО/Bo						1		5.8									
БУ/Bu	1	4	4.8	19.1										1		4.8	
ГТ/Gt					1		2.2						1	2	2.2	4.3	
МО/Mo	1		6.2														
МН/Mn																	
НО/No						1		3.9									
НН/Nn	1		7.4							1		7.5					
СЭ/Se	1	1	5	4.9													
ХБ/Кh-b	90	1	178	1.9									1	2	2	3.7	
ХХ/Кh-kh	1		4.8		1		4.8						1		4.8		
ХҮ/Кhu	1	1	6.2	6.3													
ЦО/Tso														2		11.8	
ЦЦ/Ts-ts	1		1.5							1	2	1.5	2.8	4	1	6.1	1.4
бусад		4												3	3		
ШБ/Shb	8	19	9.8	21.9						3	2	3.7	2.3	5		6.1	
ӨО/Уо	6	13	8.1	17.2						1	1	1.3	1.3	2	1	2.7	1.3
ЭХ/Еkh	1	17	1.3	21.1						2	0	2.5	2	3	2.7	3.7	
Нийт Total	24	60	4.1	9.7498	77	2	13.2	0.3	4	8	0.7	1.3	20	15	3.42	2.4	

Амьсгалын замын болон зоонозын халдвар:

Сумын нэр Sum	Амьсгалын замын халдвар														Зоонозын халдвар					
	Сүрьеэ / <i>Tuberculosis</i> /				Улаанбурхан				Улаанэсэргэнэ				Салхин цэцэг / <i>Varicella</i>				хачигт рекетсиоз / <i>tick-borne rickettsioses</i>			
	Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000р		Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000р		Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000р		Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000р		Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000р	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
БД/Vd		3		14		2		9.6					1		4.8					
БО/Bo		1		5.8									18		105					
БУ/Bu	1		4.8		14		67									1		4.8		
ГТ/Gt					11		24						100	39	222	84				
МО/Mo		1		6.2											0					
МН/Mn	2	1	7.9	4.0	7		28					16	1	63	4					
НО/No		2		7.8		7		27					9		35					
НН/Nn	2		15		2		15					1	1	7.4	7.5					
СЭ/Se					10		49						3		15	1		5		
ХБ/Кh-b		1		1.9		27		51					15	5	30	9.4	1		2	
ХХ/Кh-kh	1		4.8		6		29					5		24						
ХҮ/Кhu	2	1	12	6.3	25		157		7		44		1	0	6.3					
ЦО/Tso	1	2	6	12	2		12				0	2		12						
ЦЦ/Ts-ts	5	1	7.6	1.4	153		218		1		1.4	24	16	37	23					
бусад		1			14								2	4				1		
ШБ/Shb	3	5	3.7	5.8	66		76		9		10	11	40	14	46	2	2	2.5	2.3	
ӨО/Уо	3	7	4	9.3	48		63		6		7.9	16	18	22	24	1		1.4		
ЭХ/Еkh	2	4	2.7	5.0	58		72		2		2.5	19	34	26	42	1		1.4		
Нийт Total	22	30	69	4.9	0	452	0	73	0	25	0	4.1	212	189	460	401	7	3	17	0.5

Түргэн тусламжийн үйлчилгээ

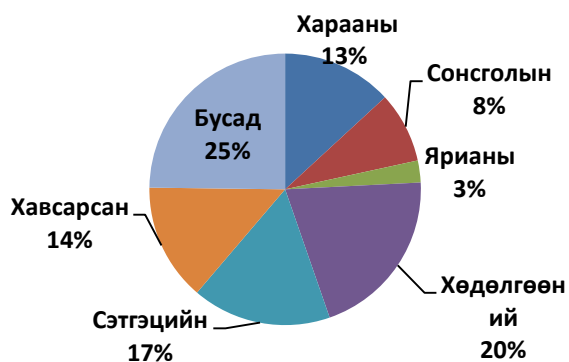
Эрүүл мэндийн байгууллагууд нь 12991 дуудлаганд 292911 км явж үйлчилсэн байна. Нийт дуудлагын 11.9 % нь алсын дуудлага, 3.8 % нь осол гэмтлийн дуудлага эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оноос багассан үзүүлэлт байна..

Байгууллагын нэр	Түргэн тусламжийн дуудлага	Гүйцэтгэсэн алсын дуудлага	Дуудлаганд явсан км	Түргэн тэсламжийн дуудлагын гаралт			Түргэн тосламжийн дуудлаганд 10 минутаас хойш гарсан хувь
				10 минутын дотор гарсан.	11-20 минутанд гарсан	21 минутаас дээш хугацаанд гарсан	
БД/Bd	245	51	8371	214	26	5	12.7
БО/Bo	233	7	9212	182	38	13	21.9
БУ/Bu	116	100	10664	114	0	2	1.7
ГТ/Gt	524	42	14360	346	113	65	34.0
МО/Mo	304	78	6706	198	31	75	34.9
МН/Mn	415	69	10470	290	47	78	30.1
НО/No	255	145	18823	151	47	57	40.8
НН/Nn	187	115	14541	89	73	25	52.4
СЭ/Se	231	176	21694	194	0	37	16.0
ХБ/Хb	858	105	23184	714	80	64	16.8
ХХ/Хh	313	255	18927	196	90	27	37.4
ХҮ/Хu	179	90	13836	132	30	17	26.3
ЦО/Tso	229	114	14782	115	114	0	49.8
ЦЦ/Ts-ts	668	63	19145	487	64	117	27.1
БОЭТөв	7702	120	83871	6406	1053	243	16.8
ӨО/ 00	33		162	33		0	0.0
ШБШВ	80		352	0	12	68	100.0
ЭХ/ЕН	88		978	54	33	1	38.6
Э У/ EU	294		1836	226	48	20	23.1
Бусад/э	37	19	997	2	35	0	94.6
Бүгд Total	12991	1549	292911	10143	1934	914	21.9
Эзлэх хувь		11.9		78	14.8	7	

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрүүл мэнд

2015 онд шинээр 272 хүн хөгжлийн бэрхшээлтэй болж, нийт 2063 хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд өрх сумын эмнэлгийн хяналтанд байна. Нийт ХБИргэдийн 51,7% нь эрэгтэй, 48,3% нь эмэгтэй, 14,4% нь /298/ 0-18 хүртэлх насны хүүхэд, 47,9% /990/ нь 18-50 хүртэлх насны, 37,5% /775/ нь 50-с дээш насны хүн байна. Хөгжлийн бэрхшээлтэй 555 хүн буюу 26,9% нь байнгун асаргаатай байдаг ба 15-с дээш насны ирээдүйн 68,2% нь ажилгүй байна.

Хөгжлийн бэрхшээлийн төрөл:

Хөгжлийн бэрхшээлд хүргэсэн шалтгаан:

Ахмад настны эрүүл мэнд

2015 оны жилийн эцсийн байдлаар 60-с дээш насны эрэгтэй 1416, 55-с дээш насны эмэгтэй 3114, нийт 4530 ахмад бүртгэгдсэн байна. Сум өрхийн эмнэлгийн хяналтанд 4294 ахмад буюу 94.7 % нь хамрагджээ. Хяналтанд байгаа ахмадуудын 56,6 % нь эрүүл мэндийн 3-5-р бүлгийн, 6,4% нь хараат, 5,8 % нь танин мэдрэхүйн чадвар нь их буурсан, 2,9 % нь хоол тэжээлийн хомсдолтой, 2,8 % нь насны доройтолд орсон байна. Нийт ахмадуудын 31.2% нь эрэгтэй, 68.8% нь эмэгтэй байгаа нь эрэгтэйчүүдийн дундаж наслалт харьцангуй бага байгааг харуулж байна. Нийт 95-с дээш насны 18 өндөр настан амьдарч байгаа ба 77,7% нь /14/ эмэгтэй байна.

Өвчдөө улмаас 2166 өндөр настан эмнэлгийн идэвхтэй хяналтанд эмчлүүлж байгаа ба өндөр настны өвчлөлийн голлох шалтгаан нь зүрх судасны эмгэг /27,4%/, хоол боловсруулах замын эмгэг / 11,9%/ хавдар /6%/, яс булчин, үе мөчний эмгэг / 9,9%/, тус тус тэргүүлж байна.

Ахмад настны эрүүл мэндийн үнэлгээ / сумдаар /:

Үзүүлэлт	Өдөр тутмын бие даах чадвар			Багаж хэрэгсэлтэй ажиллах чадвар			Сэтгэц, танин мэдэхүйн чадвар			Хоол тэжээлийн хүрэлцээ			Биеийн жингийн индекс				Өвчлөлийн байдал	
	Хэвийн	Алдагдсан	Хараат	Хэвийн	Алдагдсан	Хараат	Хэвийн	Бага зэрэг буурсан	Их буурсан	Хэвийн	Дутал үүсэх эрсдэлтэй	Дуталтай	Туранхай	Хэвийн	Илүүдэл жинтэй	Тарган	Сэтгэц ба аягийн эмгэг	Насны доройтол
Шимбилэг	555	89	62	499	89	118	227	333	146	516	122	68	147	422	84	53	2	12
ӨнөОрших	385	86	79	385	86	79	417	116	17	537	11	2	20	458	69	3	16	14
Энхийн хүслэн	450	116	22	447	119	22	189	387	12	383	183	22	22	280	230	56	10	3
Өрхийн эрүүл мэндийн төв	1390	291	163	1331	294	219	833	836	175	1436	316	92	189	1160	383	112	28	29
Баяндалай	156	23	11	152	26	12	170	12	8	172	13	5	20	144	21	5	6	10
БаянОвоо	133	6	2	127	10	4	126	12	3	137	3	1	3	133	4	1	1	1
Булган	193	4	6	193	4	6	193	10		198	5		10	124	62	7	4	4
Гурвантэс	269	29	16	267	31	16	264	45	5	306	8		2	231	61	20	1	5
МандалОвоо	118	6	3	111	11	5	115	8	4	126	1			87	26	14		
Манлай	165	16	13	149	20	25	147	43	4	176	17	1	4	99	63	28	3	2
Номгон	201	16	13	203	20	7	219	8	3	212	17	1	4	135	63	28	2	4
Ноён	94	7	5	89	5	12	98	7	1	105	1		6	89	6	5	1	1
Сэврэй	165	9	4	165	9	4	159	5	14	172	6	0	7	157	14	0	1	5
Ханбогд	226	21	10	234	13	10	245	7	5	235	14	8	21	140	62	34	3	10
Ханхонгор	25	30	8	32	21	10	26	33	4	50	11	2	12	42	7	2	8	29
Хүрмэн	133	4	3	133	4	3	138	1	1	140				120	18	2		2
ЦогтОвоо	82	25	19	82	25	19	76	31	19	98	13	15	34	50	32	10		19
Цогтцэций	242	22	6	227	32	11	257	5	8	263	5	2	16	244	8	2		4
Сумын эрүүл мэндийн төв	2202	218	119	2164	231	144	2233	227	79	2390	114	35	139	1795	447	158	30	96
Бүгд	3592	509	282	3495	525	363	3066	1063	254	3826	430	127	328	2955	830	270	58	125
Эзлэхувь	82	11.6	6.4	79.7	12	8.2	70	24.3	5.8	87.3	9.8	2.9	7.4	67.4	18.9	6.16	1.3	2.8

Өрх, хүн амын эрүүл мэндийн байдал

Аймгийн хэмжээнд орон нутгийн гэрчилгээтэй эрүүл мэндийг дэмжигч өрх 156 буюу нийт өрхийн 0,7% байна. Нийт хүн амын 86,7 % нь эрүүл мэндийн I.II дугаар бүлэг буюу эрүүл, харьцангуй эрүүл, 2,8% нь IV.V бүлгийн хүн ам буюу архаг хууч өвчтэй, хөдөлмөрийн чадвар нь хэсэгчилсэн болон бүр мөсөн алдагдсан хүн ам эзэлж байна. Нийт өрхийн 58,4% нь эрүүл, 30,5% нь бага өртөмхий, 11 % нь өртөмхий өрх эзэлж байна. Өрхүүдийн 2,9 % нь тухайн жилдээ шилжилт хөдөлгөөн хийсэн байна.

Харьяалал	Их эмчийн тоо	Сувилагчийн тоо	Хүн амын тоо		Бүгдээс: Хүн амын эрүүл мэндийн бүлгээр					Өрхийн эрүүл мэндийн байдал			Шилжин ирсэн өрх	Алслагдсан өрх	Иоджуулсан давс хэрэглэдэг өрхийн тоо	Эрүүл мэндийг дэмжигч өрхийн тоо	
			Хаярлалын	Түр оршин суугч	I	II	III	IV	V	Өрхийн тоо-Бүгд	Үүнээс						
											Эрүүл өрх	Өвчлөлд бага өртөмтгий өрх					Өвчлөлд өртөмтгий өрх
Ноён	7	5	1336	21	556	578	158	32	12	436	286	139	11	2	277	436	32
Ханбогд	9	9	5344	13000	1305	2906	1101	23	9	1668	392	1005	271	76	381	1676	3
Цогтцэций	11	7	7030	11059	3730	2228	810	210	52	2352	1402	789	161	85	264	2352	
Сум дундын эмнэлэг	27	21	13710	24080	5591	5712	2069	265	73	4456	2080	1933	443	163	922	4464	35
Баяндалай	2	6	2090	49	1232	461	302	58	37	685	512	134	39	9	418	631	15
БаянОвоо	3	6	1716		1332	342	33	6	3	591	551	35	5	3	308	591	8
Булган	2	4	2092		1335	612	133	6	6	692	521	160	11	8	23	692	
Гурвантэс	5	6	4617	3510	2669	1395	487	47	19	1444	1178	205	61	28	5	1444	3
Мандал-Овоо	1	4	1615		791	686	105	14	19	529	508	15	6	3	21	524	
Манлай	3	5	2481		1727	498	207	44	5	710	397	201	112	3	316	542	11
Номгон	2	5	2557		739	1656	136	21	5	829	420	282	127		316	532	23
Сэврэй	2	4	2026		1532	271	210	8	5	621	311	187	123	45	356	304	26
Ханхонгор	3	4	2047		740	582	441	214	70	714	345	282	87	24	24	660	8
Хүрмэн	2	4	1597		1069	443	71	14		535	80	350	105	6	4	497	5
ЦогтОвоо	2	3	1694		1164	398	72	37	23	539	285	182	72		4	540	3
Сумын эрүүл мэндийн төв	27	51	24532	3559	14330	7344	2197	469	192	7889	5108	2033	748	129	1795	6957	102
Шимбилэг	5	2	8669	430	3719	2999	1552	391	8	2808	1311	981	516	72	1814	1911	8
ӨнөОрших	4	2	7235	326	5226	1319	449	90	151	2219	1428	526	265	85	2197	2190	5
Энхийн хүслэн	4	3	8072	1510	5641	2048	306	58	19	2622	1755	631	236	141	2296	2210	6
Өрхийн эрүүл мэндийн төв	13	7	23976	2266	14586	6366	2307	539	178	7649	4494	2138	1017	298	6307	6311	19
Бүгд	67	79	51640	29905	34507	19422	6573	1273	443	19994	11682	6104	2208	590	9024	17732	156
Эзлэххувь					55.5	31.2	10.6	2.05	0.71		58.4	30.5	11	2.95	45.1	88.7	0.78

Эм зүйн тусламж үйлчилгээ

2015 онд 14 Эргэлтийн эмийн сан, 17 хувийн эмийн сангаар нийт 72302 жор хүлээн авч 1,369,1 сая төгрөгний, жоргүйгээр 981,8 сая төгрөгний, даатгалаар 250,9 сая төгрөгний, нийт 2,595,5 сая төгрөгний эм бараа борлуулалт хийгдсэн байна. ЭЭСангууд нь 5,8-651,5 сая төгрөгний борлуулалттай ажилласан байна. Нийт эм бараа борлуулалтыг нийт хүн амд харьцуулвал нэг хүнд дундажаар 42,177 төгрөгний эм бараа ногдож байгаа нь өнгөрсөн оноос 67 төгрөгөөр буурсан байна. Нийт эм бараа борлуулалтын 37,7 % нь жоргүйгээр олгосон эм бараа байгаа нь өмнөх жилээс 5,2-р буурч жороор эм олголт нэмэгдсэн байна.

Эмийн сангуудын жор хүлээн авалт, эм борлуулалт

№	Эмийн сангийн нэр	Нийт хүлээн авсан жорын тоо	Үүнээс			Нийт эм бараа борлуулалт □	Үүнээс		
			Энгийн эмийн жор	Мансууруулах эмийн жор	Даатгалаар үйлчилсэн жорын тоо		Жороор олгосон эм бараа борлуулалт ₮	Жоргүй олгосон эм бараа борлуулалт ₮	Даатгалаар олгосон эм бараа борлуулалт ₮
1	Баяндалай	1497	644		853	74,680,418.0	23,755,300	45,741,769	5,183,349
2	БаянОвоо	1164	576	36	552	9,575,620.0	2,208,500	3,935,120	3,432,000
3	Булган	996	515		481	40,260,150.0	19,860,870	15,866,880	4,532,400
4	Гурвантэс	1383	547		836	59,357,470.0	512,300	51,370,215	7,474,955
5	МандалОвоо	783	153		630	23,509,753.0	1,800,000	18,988,870	2,720,883
6	Манрай	3858	2304	25	1529	68,410,850.0	25,663,346	34,250,404	8,497,100
7	Номгон	1601	823		778	22,759,579.0	16,733,963	3,654,300	2,371,316
8	Ноён	1720	1065		655	50,871,980.0	23,900,000	19,811,100	7,160,880
9	Сэврээ	1458	762		696	40,620,000	20,800,000	14,020,000	5,800,000
10	Ханбогд	1578	677	56	845	73,134,968	39,658,435	23,658,435	9,818,098
11	Ханхонгор	1203	530		673	20,479,033	6,466,200	8,201,768	5,811,065
12	Хүрмэн	1534	468		1066	20,612,143	12,879,000	2,901,555	4,831,588
13	ЦогтОвоо	1493	710		783	36,987,689	19,600,100	13,066,800	4,320,789
14	Цогтцэций	1352	394		958	61,860,066	25,759,500	30,000,000	6,100,566
	ЭЭСангийн дүн	21620	10168	117	11335	603,119,719	239,597,514	285,467,216	78,054,989
15	Жаргалбаяр	835	70		765	56,930,000	15,250,000	35,314,021	6,365,979
16	Тун эрдэнэ	197	197			8,635,000	1,250,000	7,385,000	
17	Мөнхийн рашаан	2691	1426	0	1265	28,745,773	8,546,450	9,098,068	11,101,255
18	Сувдбаяр	17609	10272	0	7337	651,529,361	431,197,619	164,598,809	55,732,933
19	Гантиг	1631	757	0	874	109,529,000	65,000,000	37,658,900	6,870,100
20	Оюу	13359	6482	0	6877	288,969,500	125,000,000	116,504,300	47,465,200
21	Говь эмийн сан	2287	1200	0	1087	77,600,900	22,000,000	54,572,000	1,028,900
22	ЭмКомпани	5258	3343	39	1876	318,194,000	206,308,955	95,458,200	16,426,845
23	Маргад	195	195	0	0	30,800,000	6,500,000	24,300,000	-
24	Вансэмбэрүү	298	298			5,865,300	3,228,290	2,637,010	
25	Анар	388	388			40,700,000	16,280,000	24,420,000	
26	Анагаагч мутар	792	792			46,280,000	19,800,000	26,480,000	
27	Энхтөрх	160	160	0	0	29,220,000	2,560,000	26,660,000	-
28	монос цэций	999	999	0	0	62,744,090	34,598,188	28,145,902	
29	Энх мэнд	3593	253	0	3340	34,610,000	2,351,000	4,325,000	27,934,000
30	ТМТТ	390	390			202,118,000	169,520,000	32,598,000	
31	Ганга	12	12			6,227,620	48,000	6,179,620	
	Хувийн эмийн сангийн дүн	50682	27234	39	23421	1,992,470,924	1,129,438,502	696,334,830	172,925,212
	Нийт	72302	37402	156	34756	2,595,590,643.0	1,369,036,016.0	981,802,046.0	250,980,201.0

Хүний нөөцийн мэдээлэл

Өмнөговь аймагт улс хувийн хэвшлийн 83-н эрүүл мэндийн байгууллагад 777 ажиллагсад ажиллаж байна. Нийт ажиллагсадын 88,3% нь эмэгтэй, 63.2% нь 20-39 насны, 32.8% нь 40-54 насны, 3.6% нь 55-с дээш насны хүмүүс байна. Нэг их эмчид 350, нэг сувилагчид 352 хүн ам ногдож байгаа нь улс аймгийн дундаж түвшинд байна. 2015 онд төрийн сангийн зардлаар 13 эмч, 17 сувилагч тусгай мэргэжилтэн, байгууллага, орон нутгийн болон хувийн зардлаар 4 эмч шинээр нарийн мэргэжлийн сургалтанд хамрагдсан байна. Нийт эмч нарын 71,8%, сувилагч тусгай мэргэжилтний 58,7% нь үндсэн болон төрөлжсөн нарийн мэргэжил эзэмшсэн байна. 2015 онд 1 их эмч ахлах, 7 сувилагч ахлах 2 сувилагч тэргүүлэх зэргийг хамгаалснаар эрүүл мэндийн байгууллагуудад тэргүүлэх зэрэгтэй 13, ахлах зэрэгтэй 14 эмч, ахлах зэрэгтэй 39, тэргүүлэх зэрэгтэй 11 сувилагч тусгай мэргэжилтэн ажиллаж байна. Сувилагчийн тоо урьд оноос 7-аар нэмэгдсэн боловч ямар нэг шалтгаанаар 8 сувилагч ажилаагүй ба салбарын хэмжээнд сувилагч мэргэжилтний хүрэлцээ дутагдалтай хэвээр байна. Аймгийн хэмжээгээр хүний нөөцийн хангалт 87,2% байна.

	эмнэлгийн мэргэжилтэн											Мэдээллийн технологийн инженер	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн инженер	Бусад дээд мэргэжилтэн	Бусад ажилтан	Нийт ажиллагчид	Эмч мэргэжилтний багц цагийн хангалтын хувь	Хүний нөөцийн стандарт хангалт
	Удирдах ажилтан	НЭМ-ийн мэргэжилтэн	Эм зүйч	Хүний их эмч	сувилагч	Эх баригч	Багийн бага эмч	Бусад бага эмч	Лаборант	Техникч	Эм найруулагч							
Шимбилэг				5	2	1	1							3	12	100	92.8	
ӨнөОрших		1		4	2	1	1							2	11	100	92.3	
Энхийн хүслэн				4	3	1	1							3	12	100	92.8	
Энэрэхүй				3	2	1	2								8	100	85.9	
Баяндалай				2	6	1	2	2						5	18	100	90.4	
БаянОвоо				3	6	1	3	2						6	21	100	100	
Булган				2	4	1	3	1						7	18	100	90.4	
Гурвантэс				5	6	1	3	1	1					7	24	100		
МандалОвоо				1	4	1	3							4	13	95	61.9	
Манлай				3	5	1	4	1						5	19	100	91.3	
Номгон				2	5	1	3	1					1	5	18	80	86.9	
Ноён		1		7	5	1	2	1	1	1			1	7	27	100	90.3	
Сэврээ				2	4	1	2	2						6	17	100	95.4	
Ханбогд				9	6	1	2	3	1					1	18	41	100	90.3
Ханхонгор				3	4		4	2						6	19	100	86.9	
Хүрмэн				2	4	1	2	1						6	16	80	80.9	
ЦогтОвоо				2	3	1	3	1	1				1	6	18	100	90.4	
Цогтцэций			1	11	10	2	2	1	1				2	11	41	100	92.3	
БОЭТөв	2	2	1	57	69	12		3	8	2	3	1	1	5	48	214	100	75.8
Ортой эмнэлэг				12	4	1	2							5	24	100	100	
Үүдэн эмнэлэг				23	6		3	2	3					13	50	70	100	
ЭМГ	1	15	1		1		2					1		3	4	28	100	87.5
ЗӨСТөв	1			1			1	3						3	3	13		88.9
Эм хангамж			4								7				2	13	100	100
Хувийн сан			18								33				3	54	80	100
Бусад				7	8			9	1						3	28	80	100
НИЙТ	4	19	25	170	169	31	38	44	19	6	43	0	2	17	188	777	83.6	87.2

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

№	Эмнэлгүүд	Хүний нөөцийн стандарт хангалтын хувь	
		2014 он	2015 он
1	Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төв	75,0	75,8
2	Сумын ЭМТөв	86,1	87,4
3	Сум дундын эмнэлэг	92,3	93,6
4	Өрхийн ЭМТөв	87,9	91,2
5	Нийт	85,3	87,2

10.000 хүн амд

Үзүүлэлт	2014 он	2015 он
Хүний их эмч	27,1	27,6
Эмнэлгийн дунд мэргэжилтэн	57,1	56,8
Бүх ажиллагсад	125,5	126,2

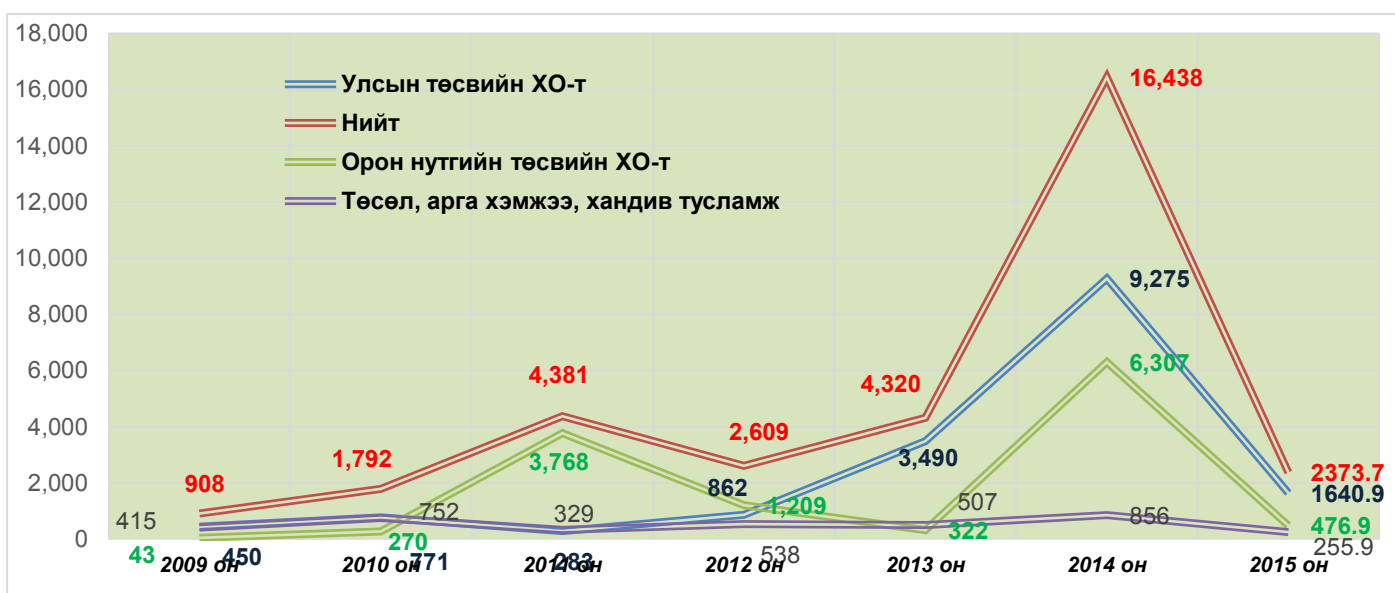
БОЭТөвийн тусламж үйлчилгээг харъяалалаар нь:

Сум өрхийн нэр	БОЭТөвд хэвтэж эмчлүүлсэн		13 а-маягтаар ирсэн		Үүнээс эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн		13а маягтаар III шатлалд шилүүлсэн		Эхчүүдийн амрах байраар үйлчлүүлсэн		Сумдад хийгдсэн мэс засал /2014 он /							
	2014 он	2015 он	2014 он	2015 он	2014 он	2015 он	2014 он	2015 он	2014 он	2015 он	мухар олгой /26/	Эмэгтэйчүүд	дэлүүний	кессар /40/	Цээжний хөндийн	Нарийн будуун галасын/	бусад	Нийт
БД/Vd	152	214	26	31	18	23	26	20		3								
БО/Bo	102	86	19	23	14	10	9	3	8	3		1		1				2
БУ/Bu	171	203	15	21	8	10	24	18	3	6		1						1
ГТ/Gt	161	182	50	49	24	22	12	12	20	21	3	2		3			1	9
МО/Мо	102	143	21	13	16	6	18	14	1	1		1		1				2
МН/Mn	94	77	25	17	17	8	7	6	6	3				2				2
НО/No	180	193	64	54	33	15	28	13	1	1				1				1
НН/Nn	62	88	14	7	8	1	9	13	4	1								
СЭ/Se	134	135	16	14	11	7	20	19	1									
ХБ/Kh-b	208	207	36	53	23	25	18	12	21	13						1	1	2
ХХ/Kh-kh	249	208	27	22	11	8	40	19										
ХҮ/Khu	158	179	26	23	13	8	18	16	2	2								
ЦО/Tso	63	132	32	43	13	16	18	7		1				1				1
ЦЦ/Ts-ts	368	264	79	69	51	30	32	29	25	13		4		3				7
ШБ/Shb	1629	1696	65	30	33	16	214	146										
ӨО/Uo	1310	1404	177	196	32	21	156	110										
ЭХ/Ekh	1499	1569	206	217	42	15	185	157										
Бусад	255	231	13	13	12	8	19	16		2								
Нийт Total	6897	7211	911	895	379	249	853	630	92	70	3	9		12		1	2	27

Санхүүгийн ил тод байдал

Хөрөнгө оруулалт

2015 онд ЭМСалбарт 2,373.7 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийгдсэн ба 2014 оноос 7.1 дахин буурсан байна. 2015 онд Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт 1,640.7 сая төгрөг /Ханбогд, Цогтцэций сумдын 50 ортой эмнэлгийн барилгын үлдэгдэл санхүүжилт, Манлай СЭМТ-н их засвар, 3 түргэн тусламжийн автомашин, цахим эрүүл мэндийн төсөв, эмнэлгийн тоног төхөөрөмж/, Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт 476.9 сая төгрөг /Эмнэлгийн тоног төхөөрөмж, эмчийн сургалтын дэмжлэг, сүү тараг, түргэн тусламжийн автомашин, урсгал засвар г.м/, Хандив, тусламжийн хөрөнгө оруулалт 255.9 сая төгрөгийн /ДЭМБ-н төсөл, тавилга эд хогшил/ тус тус хөрөнгө оруулалт хийгдсэн байна.

2015 онд орсон нийт хөрөнгө оруулалтыг байгууллагаар нь авч үзвэл: **37.3** хувийг хувийг Ханбогд СДЭмнэлэг 50 ортой эмнэлгийн барилга, эмнэлгийн багаж тоног төхөөрөмж, **21.7** хувийг БОЭТөв цахим эрүүл мэнд төслийн тоног төхөөрөмж, Түргэн тусламжийн автомашин, эмнэлгийн тоног төхөөрөмж, **7.9** хувийг Манлай СЭМТ эмнэлгийн барилгын их засвар, түргэн тусламжийн автомашин, эмнэлгийн тоног төхөөрөмж, үлдсэн хувийг ЭМГазар, ЗӨСТөв, 10 СЭМТөв, 2 СДЭмнэлэг зэрэг байгууллагуудад нийлүүлэгдсэн хөрөнгө оруулалтууд эзэлж байна.

Эрүүл мэндийн салбарт орсон томоохон хөрөнгө оруулалт / 2009-2015 он/

Он	ЭМСалбарын Нийт ХО-т /сая төгрөг/	УТ ХО-т /сая төгрөг/	Ороннутгийн төсөв /сая төгрөг/	Зээл, тусламж, хандив, төсөлхөтөлбөр /сая төгрөг/
2009 он	907.7	449.7	43.4	414.6
2010 он	1,792.4	770.9	269.8	751.6
2011 он	4,380.6	283.3	3,768.4	329.0
2012 он	2,609.1	861.9	1,209.2	537.8
2013 он	4,320.0	3,490.4	322.5	507.2
2014 он	16,438.2	9,275.0	6,307.0	856.3
2015 он	2,373.7	1,640.9	476.9	255.9

Эрүүл мэндийн байгууллагуудын 2015 оны хөрөнгө оруулалтын мэдээлэл \мян.төг

№	Байгууллагын нэр	Нийт хөрөнгө оруулалт	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт	Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт	Хандив, тусламж	Нийт ХО-т эзлэх хувь
1	ЭМГазар	74,251.7	74,251.7			3.1
2	БОЭТөв	515,753.6	459,270.6	48,503.0	7,980.0	21.7
3	ЗӨСТөв	13,583.0	13,583.0			0.6
4	Ноён СДЭ	40,411.8	40,411.8			1.7
5	Ханбогд СДЭ	885,040.2	736,800.0	45,663.8	102,576.4	37.3
6	Цогтцэций СДЭ	97,000.0	79,100.0	17,000.0	900.0	4.1
7	Баяндалай СЭМТ	4,100.0		4,100.0		0.2
8	Баян-Овоо СЭМТ	24,850.5	11,050.5	13,800.0		1.0
9	Булган СЭМТ	7,510.9		7,510.9		0.3
10	Гурвантэс СЭМТ	32,750.0		32,750.0		1.4
11	Мандал-Овоо СЭМТ	35,527.9		35,527.9		1.5
12	Манлай СЭМТ	186,975.6	168,230.5	18,745.1		7.9
13	Номгон СЭМТ	44,088.1	10,088.1	34,000.0		1.86
14	Ханхонгор СЭМТ	70,080.0	69,880.0		200.0	3.0
15	Хүрмэн СЭМТ	4,782.6		4,782.6		0.2
16	Цогт-Овоо СЭМТ	33,015.9		32,309.9	706.0	1.39
17	Бусад \сургалт, хөтөлбөр\	304,015.9		167,415.9	136,600.0	12.8
18	Нийт	2,373,737.7	1,662,666.2	462,109.1	248,962.4	100.0

Эрүүл мэндийн байгууллагуудын төсөв санхүүжилт

ЭМСалбарын 2016 оны нийт урсгал зардал 10,094,104.8 мянган төгрөг болж урд оноос 402,196.3 мянган төгрөгөөр буюу 4.1%-р нэмэгдэж батлагдсан.

ЭМБайгууллагуудын төсвийн мэдээлэл \мян.төг\ 2012-2016 он

№	Байгууллагын нэр	Батлагдсан төсөв				
		2012 он	2013 он	2014 он	2015 он	2016 он
1	ЭМГазар	756,378.6	689,938.3	602,292.2	822,861.1	775,829.4
2	БОЭТөв	2,239,534.2	3,018,171.7	3,570,555.0	3,704,731.3	4,006,833.5
3	ЗӨСТөв	137,775.2	183,025.1	203,246.8	207,146.3	212,362.5
4	БТСГазар					655,323.8
5	Өнө-Орших ӨЭМТ	47,855.0	81,946.5	88,592.4	102,172.6	100,595.6
6	Шимбилэг ӨЭМТ	47,855.0	82,055.6	90,857.2	100,281.2	109,382.7
7	Энхийн хүслэн ӨЭМТ	47,855.0	79,147.4	85,781.6	92,031.4	101,547.8
8	Энэрэхүй-Ухаан ӨЭМТ				99,497.8	102,612.0
9	Ноён СДЭ	196,899.6	221,792.0	231,988.3	245,901.5	298,496.6
10	Ханбогд СДЭ	213,792.8	247,092.3	292,190.4	517,044.8	540,742.9
11	Цогтцэций СДЭ	218,112.4	267,443.3	308,672.8	471,949.4	471,948.9
12	Баяндалай СЭМТ	146,360.3	169,337.2	213,694.9	207,982.4	243,682.0
13	Баян-Овоо СЭМТ	156,031.4	177,292.6	205,074.9	212,247.2	224,804.5
14	Булган СЭМТ	158,011.9	174,714.5	192,169.0	218,907.0	240,319.1
15	Гурвантэс СЭМТ	196,836.3	224,536.2	289,679.6	291,650.9	314,448.6
16	Мандал-Овоо СЭМТ	144,984.8	169,236.8	190,836.6	199,307.9	224,291.2
17	Манлай СЭМТ	176,684.8	199,445.9	226,819.9	231,333.5	267,740.3
18	Номгон СЭМТ	179,772.0	201,897.2	219,545.8	235,005.6	263,720.8
19	Сээрэй СЭМТ	155,274.3	174,840.8	199,279.7	209,530.1	241,118.1
20	Ханхонгор СЭМТ	155,814.8	173,957.0	214,769.9	212,142.7	240,087.3
21	Хүрмэн СЭМТ	148,120.3	164,036.4	185,629.1	216,148.8	234,965.5
22	Цогт-Овоо СЭМТ	149,742.1	168,290.6	194,239.9	209,181.6	223,251.7
ЭМСалбарын нийт батлагдсан төсөв		4,033,771.8	5,673,690.8	6,868,197.4	7,805,916.0	10,094,104.8

ЭМБайгууллагуудын өглөгийн мэдээлэл \2010-2015 он

№	Байгууллагын нэр	Өглөг \мян.төг\					
		2010 он	2011 он	2012 он	2013 он	2014 он	2015 он
1	ЭМГазар	488.6	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	164.0	35,750.6
2	БОЭТөв	өглөггүй	51,720.9	өглөггүй	өглөггүй	335,438.8	174,776.7
3	ЗӨСТөв	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	1,104.0	1,347.8
4	БТСГазар						өглөггүй
5	Өнө-Орших ӨЭМТ	өглөггүй	4,196.7	2,556.8	өглөггүй	1,958.8	өглөггүй
6	Шимбилэг ӨЭМТ	өглөггүй	8,078.3	6,457.4	5,006.5	4,348.0	1,800.0
7	Энхийн хүслэн ӨЭМТ	өглөггүй	4,022.8	өглөггүй	300.0	910.0	өглөггүй
8	Энэрэхүй-Ухаан ӨЭМТ						өглөггүй
9	Ноён СДЭ	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	1,202.6	14,350.0	4,277.0
10	Ханбогд СДЭ	1,053.2	өглөггүй	123.7	18,916.5	өглөггүй	13,521.2
11	Цогтцэций СДЭ	3,318.9	5,101.8	698.7	12,717.6	8,893.8	5,195.8
12	Баяндалай СЭМТ	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	7,701.5	өглөггүй	өглөггүй
13	Баян-Овоо СЭМТ	өглөггүй	1,951.2	3,557.9	7,310.0	өглөггүй	өглөггүй
14	Булган СЭМТ	өглөггүй	өглөггүй	1,840.2	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй
15	Гурвантэс СЭМТ	өглөггүй	4,288.8	4,019.2	7,257.9	өглөггүй	3,554.8
16	Мандал-Овоо СЭМТ	өглөггүй	2,679.9	4,822.9	1,878.3	өглөггүй	өглөггүй
17	Манлай СЭМТ	5,138.2	өглөггүй	1,711.8	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй
18	Номгон СЭМТ	4,022.1	4,216.5	2,204.6	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй
19	Сэврэй СЭМТ	3,030.0	3,449.4	2,370.0	3,465.9	өглөггүй	өглөггүй
20	Ханхонгор СЭМТ	өглөггүй	2,349.2	1,142.2	9,232.8	өглөггүй	1,794.0
21	Хүрмэн СЭМТ	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	406.0
22	Цогт-Овоо СЭМТ	704.6	1,011.7	2,581.8	5,947.4	өглөггүй	4,234.4
ЭМСалбарын нийт өглөг		17,755.6	93,067.2	34,087.2	80,937.0	367,167.4	246,658.3

Д/д	Байгууллагын нэр	Автомашины марк	Улсын дугаар	Тоо ширхэг	Үйлдвэрлэгдсэн он	Ашиглалтанд орсон он сар	Нийт явсан км	Үүнээс тухайн 2015 онд	Төсөвт өртөг /төгрөг/	Олгосон эх үүсвэр	2015 оны жилийн эцсийн байдлаар чанарын үнэлгээ
1	Баяндалай СЭМТ	УАЗ-31512	23-25 ӨМА	1	2009	9/30/2010	81068	19357	18,000,000	ЭМСЯам	Сайн
		УАЗ-31512	83-29 ӨМА	1	2007	1/15/2008	83109	8133	14,000,000	ОНТөсөв	Муу. Ашиглах боломжгүй.
2	Баян-Овоо СЭМТ	УАЗ-22069	17-60 ӨМА	1	2013	6/25/2014	40200	28978	28,500,000	ОНТөсөв	Сайн
3	БОЭТөв	БОНГО ПРОНТОР	23-73 ӨМӨ	1	2000	11/1/2010	109216	9336	12,000,000	ОНТөсөв	Муу. Ашиглах боломжгүй.
		Истана	32-41 ӨМӨ	1	2000	11/1/2010	225354	0	12,000,000	ОНТөсөв	Муу. Ашиглах боломжгүй.
		УАЗ-22069	76-61 ӨМӨ	1	2011	11/26/2012	31754	23824	20,000,000	ЭМСЯам	Дунд
		Амарок	47-74 ӨМА	1	2014	8/14/2014	30254	25965	206,888,722	ОНТөсөв	Сайн
		Nissan X-Trail	51-78 ӨМА	1	2014	11/27/2015	2910	2910	69,880,000	ЭМСЯам	Сайн
		Hundai Tugson	60-96 ӨМӨ	1	2010	4/5/2011	67060	24219	33,500,000	Улсын төсөв	Сайн
		БОНГО ПРОНТОР	ӨМӨ 23-70	1	2000	11/1/2010	95123	1982	12,000,000	ОНТөсөв	Муу..
		УАЗ-22069	00-73 ӨМӨ	1	2008	7/1/2009	83181	7181	16,000,000	Хандив	Дунд
		УАЗ-22069	14-84 ӨМӨ	1	2012	8/15/2013	73215	31626	22,500,000	Чех улсын төсөл	Сайн
		ДОНГ ФЕНГ	01-15 ӨМӨ	1	2008	7/1/2009	61	0	40,983,000	ЭМСЯам	Муу. Ашиглах боломжгүй.
		УАЗ-22069	40-03 ӨМА	1	2004	3/3/2005	136800	0	14,979,340	ЭМСЯам	Муу. Ашиглах боломжгүй.
	Тоёота Прада-95	33-29 УБД	1	2000	4/11/2008	235100	0	17,000,000	ОНТөсөв	Муу.	
4	БТСГазар	УАЗ-22069	76-66 ӨМӨ	1	2012	12/31/2013	33980	17522		Улсын төсөв	Сайн
5	Булган СЭМТ	УАЗ-31512	29-84 ӨМА	1	2010	5/1/2011	40458	0	12,700,000	ДЭМБ	Муу. Ашиглах боломжгүй.
		УАЗ-22069	05-86 ӨМӨ	1	2009	3/24/2010	114180	27249	17,000,000	Энержи ресурс ХХК	Дунд
		Ниссан санни	77-18 ӨМӨ	1	2002	11/10/2011	159949	0	8,800,000	Хандив	Муу. Ашиглах боломжгүй.
6	Гурвантэс СЭМТ	УАЗ-22069	62-63 ӨМА	1	2014	10/18/2015	9750	9750	29,400,000	ОНТөсөв	Сайн
		УАЗ-31512	02-62 ӨМӨ	1	2010	1/31/2011	165000	0	18,300,000	ОНТөсөв	Муу. Ашиглах боломжгүй.
		УАЗ-22069	96-20 ӨМӨ	1	2010	6/7/2012	120637	29570	22,000,000	Чинхуа Мак ХХК	Дунд

Эмнэлгийн автомашины ашиглалт

Д/д	Байгууллагын нэр	Автомашины марк	Улсын дугаар	Тоо ширхэг	Үйлдвэрлэг дсэн он	Ашиглалтанд орсон он сар	Нийт явсан км	Үүнээс тухайн 2015 онд	Төсөвт өртөг /төгрөг/	Олгосон эх үүсвэр	2015 оны жилийн байдлаар чанарын үнэлгээ
7	ЗӨСТ	УАЗ-22069	14-30 ӨМА	1	2013	6/25/2014	33021	17912		ОНТөсөв	Сайн
8	Мандал-Овоо СЭМТ	УАЗ-22069	29-97 ӨМӨ	1	2010	4/1/2011	102274	8201	19,000,000	ЭМСЯам	Муу
9	Манлай СЭМТ	Nissan X-Trail	51-70 ӨМӨ	1	2015	11/27/2015	2170	2170	69,880,000	ЭМСЯам	Сайн
		УАЗ-31512	05-78 ӨМӨ	1	2009	4/8/2010	105286	16270	18,300,000	ЭМСЯам	Дунд
10	Ноён СДЭ	Амарок	49-88 ӨМА	1	2014	8/14/2014	31912	26901	206,888,722	ОНТөсөв	Сайн
		УАЗ-31512	95-87 ӨМА	1	2008	7/1/2009	110651	0	18,000,000	ЭМСЯам	Муу
		УАЗ-31512	32-88 ӨМА	1	2009	10/10/2010	100011	18676	18,000,000	ТА-2 төсөл	Муу
11	Номгон СДЭ	УАЗ-31512	73-07 ӨМӨ	1	2012	12/26/2013	28459	17368	30,000,000	ОНТөсөв	Сайн
12	Өнө-Орших ӨЭМТ	Тоёота спесио	63-75 ӨМӨ	1	2003	12/31/2013	36421	6750	18,000,000	ОНТөсөв	Сайн
13	Сэврэй СЭМТ	Ланд-80	95-52 УНО	1	2001	7/1/2013	275806	11683	49,500,000	ОНТөсөв	Дунд
		Hanter	26-83 ӨМӨ	1	2013	9/20/2014	27644	25740	18,300,000	ЭМСЯам	Сайн
14	Ханбогд СДЭ	Ланд-70	85-00 ӨМА	1	2002	10/22/2008	224796	24430	77,600,000	Оюутолгой ХХК	Дунд
		Ланд-70	75-02 ӨМӨ	1	2002	2/17/2012	129204	18581	106,802,508	Оюутолгой ХХК	Дунд
		Nissan X-Trail	18-19 ӨМӨ	1	2003	12/31/2013	116445	2516		ОНТөсөв	Дунд
15	Ханхонгор СЭМТ	Nissan X-Trail	51-75 ӨМӨ	1	2015	11/27/2015	1977	1977	69,880,000	ЭМСЯам	Сайн
		УАЗ-22069	05-57 ӨМА	1	2009	3/20/2010	153192	28084	18,500,000	Энержи ресурс ХХК	Муу
16	Хүрмэн СЭМТ	УАЗ-22069	95-45 ӨМӨ	1	2011	5/5/2012	95382	16349	18,500,000	ЭМСЯам	Дунд
17	Цогт-Овоо СЭМТ	УАЗ-22069	29-23 ӨМӨ	1	2010	4/5/2011	97150	6178	16,100,000	ДЭМБ	Дунд
		УАЗ-31512	64-03өма	1	2006	10/1/2007	122534	2676	11,100,000	ТА-2 төсөл	Муу
18	Цогтцэций СДЭ	УАЗ-22069	39-29 ӨМА	1	2013	9/20/2014	36000	28627	31,000,000	Эрдэнэс ТТ ХХК	Сайн
		Амарок		1	2014	8/14/2014	30450	26985	206,888,722	ОНТөсөв	Сайн
20	Энхийн хүслэн ӨЭМТ	Тоёота опа	66-64 ӨМӨ	1	2004	12/31/2013	58693	3727	16,500,000	ОНТөсөв	Сайн
21	ЭМГ	УАЗ-22069	35-19 ӨМӨ	1	2012	6/29/2013	34879	8542	22,500,000	ОНТөсөв	Сайн
22		Ланд-78	44-30 УНЛ	1	2009	12/31/2010	128560	15154	60,815,500	ДЭМБ, ЭМСЯам	Сайн

